

I

(Lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset)

ASETUKSET

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) 2022/858,

annettu 30 päivänä toukokuuta 2022,

hajautetun tilikirjan teknologiaan perustuvien markkinainfrastruktuurien pilottijärjestelmästä ja asetusten (EU) N:o 600/2014 ja (EU) N:o 909/2014 sekä direktiivin 2014/65/EU muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan keskuspankin lausunnon ⁽¹⁾,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) On tärkeää varmistaa, että unionin rahoituspalvelulainsäädäntö soveltuu digiaikaan ja että sillä edistetään kansalaisten hyväksi toimivaa tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottavaa taloutta muun muassa mahdollistamalla innovatiivisten teknologioiden käyttö. Unionilla on toimintapoliittinen intressi läpimurtoteknologioiden tutkimiseen, kehittämiseen ja käyttöönoton edistämiseen rahoitusosalalla, hajautetun tilikirjan teknologian (DLT) käyttöönotto mukaan luettuna. Kryptovarat ovat yksi hajautetun tilikirjan teknologian tärkeimmistä sovelluksista rahoitusosalalla.
- (2) Suurin osa kryptovaroista jää unionin rahoituspalvelulainsäädännön soveltamisalan ulkopuolelle ja ne aiheuttavat haasteita muun muassa sijoittajansuojalle ja markkinoiden luotettavuudelle, energiankulutukselle ja rahoitusvakaudelle. Sen vuoksi tällaiset kryptovarat edellyttävät erityistä unionin tason sääntelykehystä. Sen sijaan osa kryptovaroista voidaan katsoa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/65/EU ⁽⁴⁾ määritellyiksi rahoitusvälineiksi. Silloin kun kryptovarat luokitellaan mainitun direktiivin mukaisiksi rahoitusvälineiksi, tällaisten

⁽¹⁾ EUVL C 244, 22.6.2021, s. 4.

⁽²⁾ EUVL C 155, 30.4.2021, s. 31.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 24. maaliskuuta 2022 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 12. huhtikuuta 2022.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349).

kryptovarojen liikkeeseenlaskijoihin ja niihin liittyvää toimintaa harjoittaviin yrityksiin sovelletaan mahdollisesti kaikkea unionin rahoituspalvelulainsäädäntöä, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 236/2012 ⁽³⁾, (EU) N:o 596/2014 ⁽⁴⁾, (EU) N:o 909/2014 ⁽⁷⁾ ja (EU) 2017/1129 ⁽⁸⁾ sekä direktiivit 98/26/EY ⁽⁹⁾ ja 2013/50/EU ⁽¹⁰⁾ mukaan luettuina.

- (3) Rahoitusvälineiden niin kutsutun tokenisaation, joka tarkoittaa digitaalista rahoitusvälineiden arvon kirjausta hajautettuihin tilikirjoihin tai perinteisten omaisuuserien liikkeellelaskua tokenisoidussa muodossa hajautettuun tilikirjaan perustuvaa liikkeeseenlaskua, tallentamista ja siirtämistä varten, odotetaan avaavan mahdollisuuksia parantaa tehokkuutta kaupankäyntiprosessissa ja sen jälkeisessä toiminnassa. Koska luottoriskeihin ja likviditeettiin liittyvät perustavanlaatuiset kompromissit pätevät myös tokenisoituneessa maailmassa, tokeneihin perustuvien järjestelmien menestys on kuitenkin ainakin toistaiseksi riippuvainen siitä, miten hyvin ne sopivat yhteen perinteisten tilipohjaisten järjestelmien kanssa.
- (4) Unionin rahoituspalvelulainsäädäntöä ei suunniteltu hajautetun tilikirjan teknologiaa ja kryptovaroja silmällä pitäen, ja se sisältää säännöksiä, jotka saattavat estää hajautetun tilikirjan teknologian käytön tai rajoittaa sitä rahoitusvälineiksi katsottavien kryptovarojen liikkeeseenlaskussa, kaupankäynnissä ja toimituksessa. Tällä hetkellä ei ole myöskään hajautetun tilikirjan teknologiaa käyttäviä toimiluvan saaneita rahoitusmarkkinainfrastruktuureja, jotka tarjoaisivat kaupankäynti- tai toimituspalveluja taikka tällaisten palvelujen yhdistelmää rahoitusvälineiksi katsottaville kryptovaroille. Tällaisten kryptovarojen jälkimarkkinoiden kehittymisestä voisi koitua monenlaisia etuja, kuten kaupankäynnin ja toimituksen tehostuminen sekä niihin liittyvän avoimuuden ja kilpailun lisääntyminen.
- (5) Samaan aikaan sääntelyssä on aukkoja, jotka johtuvat hajautetun tilikirjan teknologian ja rahoitusvälineiksi katsottavien kryptovarojen käyttöön liittyvistä oikeudellisista, teknologisista ja toiminnallisista erityispiirteistä. Esimerkiksi rahoitusvälineiksi katsottavien kryptovarojen perustana oleville protokollille ja älysopimuksille ei ole asetettu avoimuutta, luotettavuutta ja turvallisuutta koskevia vaatimuksia. Taustalla oleva teknologia voi myös aiheuttaa uudenlaisia riskejä, joihin ei puututa riittävän tehokkaasti nykyisissä säännöissä. Unionissa on kehitetty useita hankkeita rahoitusvälineiksi katsottavilla kryptovaroilla käytävää kauppaa ja kaupan jälkeisiä palveluja ja toimintoja varten, mutta vain harvat niistä ovat jo toiminnassa ja nekin ovat kattavuudeltaan rajallisia. Kuten Euroopan keskuspankin (EKP) arvopapereita ja vakuuksia koskevien markkinainfrastruktuurien neuvonantoryhmä ja maksuja koskevien markkinainfrastruktuurien neuvonantoryhmä ovat tuoneet esiin, hajautetun tilikirjan teknologian käyttö toisi myös mukanaan samankaltaisia haasteita kuin mitä perinteinen teknologia kohtaa, kuten pirstaloitumiseen ja yhteentoimivuuteen liittyvät ongelmat, minkä lisäksi se voi luoda uusiakin haasteita esimerkiksi tokenien oikeudellisen pätevyuden suhteen. Koska rahoitusvälineiksi katsottavilla kryptovaroilla käytävästä kaupasta ja kaupan jälkeisistä palveluista ja toiminnoista on saatu vain vähän kokemusta, tällä hetkellä on ennen aikaista tehdä unionin rahoituspalvelulainsäädäntöön merkittäviä muutoksia, jotka mahdollistaisivat kyseisten kryptovarojen ja niiden taustalla olevan teknologian täysimääräisen hyödyntämisen. Samaan aikaan rahoitusvälineiksi katsottavien kryptovarojen rahoitusmarkkinainfrastruktuurin luomista rajoittavat tällä hetkellä unionin rahoituspalvelulainsäädäntöön sisältyvät vaatimukset, jotka eivät sovellu hyvin rahoitusvälineiksi katsottaviin kryptovaroihin tai hajautetun tilikirjan teknologian käyttöön. Esimerkiksi vähittäissijoittajilla on yleensä suora pääsy kryptovarojen kauppapaikoille, kun taas perinteisiä kauppapaikkoja vähittäissijoittajat voivat käyttää yleensä vain rahoituksen välittäjien kautta.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 236/2012, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2012, lyhyeksimyynnistä ja tietyistä luottoriskinvaihtosopimuksiin liittyvistä kysymyksistä (EUVL L 86, 24.3.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 596/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, markkinoiden väärinkäytöstä (markkinoiden väärinkäyttöasetus) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY kumoamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 1).

⁽⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 909/2014, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2014, arvopaperitoimituksen parantamisesta Euroopan unionissa sekä arvopaperikeskuksesta ja direktiivien 98/26/EY ja 2014/65/EU sekä asetuksen (EU) N:o 236/2012 muuttamisesta (EUVL L 257, 28.8.2014, s. 1).

⁽⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1129, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2017, arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla ottamisen yhteydessä julkaistavasta esitteestä ja direktiivin 2003/71/EY kumoamisesta (EUVL L 168, 30.6.2017, s. 12).

⁽⁹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/26/EY, annettu 19 päivänä toukokuuta 1998, selvityksen lopullisuudesta maksujärjestelmissä ja arvopapereiden selvitysjärjestelmissä (EYVL L 166, 11.6.1998, s. 45).

⁽¹⁰⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/50/EU, annettu 22 päivänä lokakuuta 2013, säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopapereiden liikkeeseenlaskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/109/EY, arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi ottamisen yhteydessä julkistettavasta esitteestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/71/EY ja direktiivin 2004/109/EY tiettyjen säännösten täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun komission direktiivin 2007/14/EY muuttamisesta (EUVL L 294, 6.11.2013, s. 13).

- (6) Jotta rahoitusvälineiksi katsottavia kryptovaroja ja hajautetun tilikirjan teknologiaa voitaisiin kehittää siten, että samalla säilytetään sijoittajansuojan, markkinoiden luotettavuuden, rahoitusvakauden ja avoimuuden korkea taso, ja jotta vältetään eri maiden sääntelyerojen hyväksikäyttö ja sääntelyaukot, olisi hyödyllistä luoda hajautetun tilikirjan teknologiaan perustuvien markkinainfrastruktuurien pilottijärjestelmä tällaisten DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien testaamiseksi, jäljempänä 'pilottijärjestelmä'. Pilottijärjestelmän olisi mahdollistettava se, että tietyt DLT-pohjaiset markkinainfrastruktuurit vapautetaan väliaikaisesti joistakin unionin rahoituspalvelulainsäädännön vaatimuksista, jotka saattaisivat muutoin estää ylläpitäjiä kehittämästä ratkaisuja rahoitusvälineiksi katsottavilla kryptovaroilla käytävää kauppaa ja liiketoimien toimitusta varten, heikentämättä mitään perinteisiin markkinainfrastruktuureihin tällä hetkellä sovellettavia vaatimuksia tai suojatoimia. DLT-pohjaisilla markkinainfrastruktuureilla ja niiden ylläpitäjillä olisi oltava käytössä hajautetun tilikirjan teknologian käyttöön liittyvät riittävät suojatoimet tehokkaan sijoittajansuojan varmistamiseksi, mukaan lukien selkeästi määritellyt asiakasvastuuketjut toimintahäiriöistä aiheutuvien menetysten tapauksessa. Pilottijärjestelmän olisi myös tarjottava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1095/2010⁽¹¹⁾ perustetulle Euroopan valvontaviranomaiselle (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) (ESMA) ja toimivaltaisille viranomaisille mahdollisuus oppia pilottijärjestelmästä ja hankkia kokemusta rahoitusvälineiksi katsottaviin kryptovaroihin ja niiden perustana olevaan teknologiaan liittyvistä mahdollisuuksista ja erityisistä riskeistä. Pilottijärjestelmästä saatujen kokemusten olisi autettava löytämään mahdollisia konkreettisia ehdotuksia sopivaksi sääntelykehikseksi, jotta voidaan tehdä unionin lainsäädäntöön kohdennettuja mukautuksia, jotka koskevat DLT-pohjaisten rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskua, säilyttämistä ja hoitoa, kauppaa ja toimitusta.
- (7) Pilottijärjestelmän tavoitteiden saavuttamiseksi DLT-pohjaisille markkinainfrastruktuureille olisi luotava oma asema unionin tasolla, jotta varmistetaan, että unioni voi toimia tokenisoidussa muodossa olevien rahoitusvälineiden alalla johtoasemassa ja edistää tällaisten varojen jälkimarkkinoiden kehittymistä. DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin aseman olisi oltava vapaaehtoinen, eikä se saisi estää rahoitusmarkkinoiden infrastruktuureja, kuten kauppapaikkoja, arvopaperikeskuksia ja keskusvastapuolia, kehittämästä kaupankäyntiin liittyviä ja kaupan jälkeisiä palveluja ja toimintoja kryptovaroille, jotka katsotaan rahoitusvälineiksi tai jotka perustuvat hajautetun tilikirjan teknologiaan, unionin voimassa olevan rahoituspalvelulainsäädännön mukaisesti.
- (8) DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien olisi otettava kaupankäynnin kohteeksi tai kirjattava hajautettuun tilikirjaan ainoastaan DLT-pohjaisia rahoitusvälineitä. DLT-pohjaisten rahoitusvälineiden olisi oltava kryptovaroja, jotka katsotaan rahoitusvälineiksi ja jotka lasketaan liikkeeseen, siirretään ja tallennetaan käyttämällä hajautettua tilikirjaa.
- (9) Unionin rahoituspalvelulainsäädännön on tarkoitus olla neutraalia, niin että siinä ei suosita tietyn teknologian käyttöä. Siksi viittauksia tietyn tyyppiseen hajautetun tilikirjan teknologiaan on syytä välttää. DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ylläpitäjien olisi varmistettava, että ne pystyvät noudattamaan kaikkia sovellettavia vaatimuksia käytetystä teknologiasta riippumatta.
- (10) Tätä asetusta sovellettaessa olisi otettava huomioon teknologineutraaliuden, oikeasuhteisuuden, tasapuolisten toimintaedellytysten ja "sama toiminta, samat riskit, samat säännöt" -periaatteet, jotta varmistetaan, että sääntelyympäristö antaa markkinatoimijoille mahdollisuuden innovoida, jotta ylläpidetään avoimuutta, tasapuolisuutta, vakautta, sijoittajansuojaa, vastuuvollisuutta ja markkinoiden luotettavuutta koskevia arvoja ja jotta varmistetaan yksityiselämän ja henkilötietojen suoja, jotka taataan Euroopan unionin perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklassa.
- (11) Pilottijärjestelmään pääsyä ei saisi rajoittaa vakiintuneisiin toimijoihin, vaan sen olisi oltava avoin myös uusille toimijoille. Yhteisö, jolla ei ole asetuksen (EU) N:o 909/2014 tai direktiivin 2014/65/EU mukaista toimilupaa, voisi hakea mainitun asetuksen tai mainitun direktiivin mukaista toimilupaa ja samanaikaisesti tämän asetuksen mukaista erityislupaa. Tällaisissa tapauksissa toimivaltainen viranomais ei saisi arvioida, täyttääkö tällainen yhteisö asetuksen (EU) N:o 909/2014 tai direktiivin 2014/65/EU vaatimukset, joista on haettu poikkeusta tämän asetuksen nojalla. Tällaisten yhteisöjen olisi voitava ylläpitää ainoastaan DLT-pohjaisia markkinainfrastruktuureja tämän asetuksen mukaisesti, ja niiden toimilupa olisi peruutettava niiden erityisluvan voimassaolon päätyttyä, elleivät yhteisöt esitä asetuksen (EU) N:o 909/2014 tai direktiivin 2014/65/EU mukaista kattavaa toimilupapyyntöä.

⁽¹¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1095/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 84).

- (12) DLT-pohjainen markkinainfrastruktuuri käsittää DLT-pohjaiset monenkeskiset kaupankäyntijärjestelmät, DLT-pohjaiset selvitysjärjestelmät ja DLT-pohjaiset kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmät. DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien olisi voitava tehdä yhteistyötä muiden markkinatoimijoiden kanssa hajautetun tilikirjan teknologiaan perustuvien innovatiivisten ratkaisujen testaamiseksi rahoituspalvelujen arvoketjun eri segmenteissä.
- (13) DLT-pohjaisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän olisi oltava monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä, jota ylläpitää sellainen sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä, joka on saanut toimiluvan direktiivin 2014/65/EU mukaisesti ja erityisluvan tämän asetuksen mukaisesti. Luottolaitoksen, jolla on direktiivin 2013/36/EU mukainen toimilupa ja joka tarjoaa sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa, olisi sallittava ylläpitää DLT-pohjaista monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ainoastaan silloin, kun sillä on direktiivin 2014/65/EU mukainen lupa toimia sijoituspalveluyrityksenä tai markkinoiden ylläpitäjänä. DLT-pohjaisiin monenkeskisiin kaupankäyntijärjestelmiin ja niiden ylläpitäjiin olisi sovellettava kaikkia vaatimuksia, joita sovelletaan monenkeskisiin kaupankäyntijärjestelmiin ja niiden ylläpitäjiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 600/2014⁽¹²⁾, direktiivin 2014/65/EU tai muun sovellettavan unionin rahoituspalvelulainsäädännön mukaisesti, lukuun ottamatta vaatimuksia, joiden osalta toimivaltaisen viranomaisen on myöntänyt poikkeuksen tämän asetuksen mukaisesti.
- (14) Käyttämällä hajautetun tilikirjan teknologiaa, jossa kaikki liiketoimet kirjataan hajautettuun tilikirjaan, voidaan nopeuttaa kaupankäyntiä ja toimitusta ja yhdistää ne lähes reaaliaikaisiksi ja mahdollistaa kaupankäynnin ja kaupankäynnin jälkeisten palvelujen ja toimintojen yhdistäminen. Käytetystä teknologiasta riippumatta kaupankäynnin ja kaupankäynnin jälkeisten toimintojen yhdistäminen yhdessä ainoassa yhteisössä ei kuitenkaan ole mahdollista nykyisten sääntöjen mukaan johtuen politiikkavalinnoista, jotka liittyvät riskeihin erikoistumiseen ja toimintojen eriyttämiseen kilpailun lisäämiseksi. Pilottijärjestelmästä ei saisi tulla ennakkotapausta, jolla perustellaan kaupankäynnin ja kaupankäynnin jälkeisten toimintojen erottamisen tai rahoitusmarkkinoiden infrastruktuurien toimintaympäristön perusteellinen uudistaminen. Kun otetaan huomioon hajautetun tilikirjan teknologian mahdolliset hyödyt kaupankäynnin ja toimituksen yhdistämisessä, on kuitenkin perusteltua sisällyttää pilottijärjestelmään nimenomaan tähän erikoistunut DLT-pohjainen markkinainfrastruktuuri eli DLT-pohjainen kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmä, joka yhdistää toimintoja, joita tavallisesti hoitavat sekä monenkeskiset kaupankäyntijärjestelmät että arvopaperien selvitysjärjestelmät.
- (15) DLT-pohjaisen kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmän olisi oltava joko DLT-pohjainen monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä, jossa yhdistetään sekä DLT-pohjaisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän että DLT-pohjaisen selvitysjärjestelmän palvelut ja jota ylläpitää sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä, joka on saanut tämän asetuksen mukaisen erityisluvan ylläpitää DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää, tai DLT-pohjainen selvitysjärjestelmä, jossa yhdistetään sekä DLT-pohjaisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän että DLT-pohjaisen selvitysjärjestelmän palvelut ja jota ylläpitää sellainen arvopaperikeskus, joka on saanut tämän asetuksen mukaisen erityisluvan ylläpitää DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää. Luottolaitoksen, jolla on direktiivin 2013/36/EU mukainen toimilupa ja joka tarjoaa sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa, olisi sallittava ylläpitää DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää ainoastaan silloin, kun sillä on direktiivin 2014/65/EU mukainen lupa toimia sijoituspalveluyrityksenä tai markkinoiden ylläpitäjänä. DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää ylläpitävään sijoituspalveluyritykseen tai markkinoiden ylläpitäjään olisi sovellettava kaikkia DLT-pohjaisiin monenkeskisiin kaupankäyntijärjestelmiin sovellettavia vaatimuksia, ja DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää ylläpitävään arvopaperikeskukseen olisi sovellettava kaikkia DLT-pohjaiseen selvitysjärjestelmään sovellettavia vaatimuksia. Koska DLT-pohjainen kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmä antaisi sijoituspalveluyritykselle tai markkinoiden ylläpitäjälle mahdollisuuden tarjota myös toimituspalveluja ja arvopaperikeskukselle mahdollisuuden tarjota myös kaupankäyntipalveluja, on tarpeen, että myös sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät noudattavat DLT-pohjaiseen selvitysjärjestelmään sovellettavia vaatimuksia ja arvopaperikeskukset noudattavat DLT-pohjaiseen monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään sovellettavia vaatimuksia. Koska arvopaperikeskuksiin ei sovelleta tietyjä direktiivin 2014/65/EU mukaisia toimilupaa ja toiminnan järjestämistä koskevia vaatimuksia niiden tarjotessa sijoituspalveluja tai harjoittaessa sijoitustoimintaa asetuksen (EU) N:o 909/2014 mukaisesti, pilottijärjestelmässä on aiheellista omaksua samanlainen lähestymistapa sekä sijoituspalveluyritysten ja markkinoiden ylläpitäjien että DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää ylläpitävien arvopaperikeskusten osalta. Sen vuoksi DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää ylläpitävä sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä olisi vapautettava joistakin asetuksen (EU) N:o 909/2014 mukaisista toimilupaa ja toiminnan järjestämistä koskevista vaatimuksista, sillä sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän edellytetään noudattavan direktiivin 2014/65/EU mukaisia toimilupaa ja toiminnan järjestämistä koskevia vaatimuksia. Käänteisesti DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää ylläpitävä arvopaperikeskus olisi vapautettava joistakin direktiivin 2014/65/EU mukaisista toimilupaa ja toiminnan järjestämistä koskevista vaatimuksista, sillä arvopaperikeskukseen edellytetään noudattavan asetuksen (EU) N:o 909/2014 mukaisia toimilupaa ja toiminnan järjestämistä koskevia vaatimuksia. Tällaisten poikkeusten olisi oltava väliaikaisia, ja niitä ei saisi soveltaa pilottijärjestelmän ulkopuolella toimivaan DLT-pohjaiseen markkinainfrastruktuuriin. ESMAn olisi voitava arvioida asetuksen (EU) N:o 909/2014 nojalla hyväksytyjä tietojen säilyttämistä ja operatiivisia riskejä koskevia teknisiä standardeja sen varmistamiseksi, että niitä sovelletaan oikeasuhteisesti sijoituspalveluyrityksiin ja markkinoiden ylläpitäjiin, jotka ylläpitävät DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää.
- (16) DLT-pohjaisten kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmien ylläpitäjien olisi voitava hakea samoja poikkeuksia, jotka ovat DLT-pohjaisten monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien ja DLT-pohjaisten selvitysjärjestelmien ylläpitäjien saatavilla, edellyttäen, että ne noudattavat poikkeuksiin liitettyjä ehtoja ja mahdollisia toimivaltaihen viranomaisten edellyttämiä korvaavia toimenpiteitä. DLT-pohjaisten kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmien saatavilla oleviin poikkeuksiin, kyseisiin poikkeuksiin liittyviin ehtoihin ja korvaaviin toimenpiteisiin olisi sovellettava samankaltaisia näkökohtia kuin DLT-pohjaisiin monenkeskisiin kaupankäyntijärjestelmiin ja DLT-pohjaisiin selvitysjärjestelmiin sovellettaviin poikkeuksiin ja niihin liittyviin ehtoihin ja korvaaviin toimenpiteisiin.

⁽¹²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 600/2014, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 84).

- (17) Jotta voidaan lisätä joustoa asetuksen (EU) N:o 909/2014 tiettyjen vaatimusten soveltamisessa DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää ylläpitäviin sijoituspalveluyrityksiin tai markkinoiden ylläpitäjiin ja samalla varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset sellaisten arvopaperikeskusten kanssa, jotka tarjoavat toimituspalveluja pilottijärjestelmän puitteissa, DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää tai DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää ylläpitäville arvopaperikeskuksille sekä DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää ylläpitäville sijoituspalveluyrityksille tai markkinoiden ylläpitäjille olisi voitava myöntää tiettyjä poikkeuksia mainitun asetuksen sellaisten vaatimusten soveltamisesta, jotka koskevat toimituspuutteiden ehkäisemistä ja korjaamista, osallistumista ja avoimuutta koskevia vaatimuksia ja vaatimuksia käyttää tiettyjä tietoliikennemenettelyjä osallistujien ja muiden markkinainfrastruktuurien kanssa. Kyseisten poikkeusten myöntämiseen olisi liitettävä ehtoja, mukaan lukien tiettyjä vähimmäisvaatimuksia ja mahdollisia toimivaltaisen viranomaisen edellyttämiä korvaavia toimenpiteitä, jotta täytettäisiin niiden asetuksen (EU) N:o 909/2014 säännösten tavoitteet, joiden osalta poikkeusta haetaan, tai jotta turvattaisiin sijoittajansuoja, markkinoiden luotettavuus tai rahoitusvakaus. DLT-pohjaisen kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmän ylläpitäjän olisi osoitettava, että haettu poikkeus on oikeasuhteinen ja perusteltavissa hajautetun tilikirjan teknologian käytöllä.
- (18) DLT-pohjaisen selvitysjärjestelmän olisi oltava sellainen selvitysjärjestelmä, jota ylläpitää asetuksen (EU) N:o 909/2014 mukaisesti toimiluvan saanut arvopaperikeskus, joka on saanut erityisluvan ylläpitää DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää tämän asetuksen mukaisesti. DLT-pohjaiseen selvitysjärjestelmään ja sitä ylläpitävään arvopaperikeskukseen olisi sovellettava asetuksen (EU) N:o 909/2014 ja muun sovellettavan unionin rahoituspalvelulainsäädännön kaikkia asiaankuuluvia vaatimuksia, lukuun ottamatta vaatimuksia, joiden osalta on myönnetty poikkeus tämän asetuksen mukaisesti.
- (19) Jos EKP ja kansalliset keskuspankit tai muut vastaavanlaista toimintaa harjoittavat jäsenvaltioiden instituutit tai muut julkiset elimet, joiden vastuulla on julkisen velan hoitaminen tai jotka osallistuvat sen hoitoon unionissa, ylläpitävät DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää, niitä ei olisi veloitettava hakemaan toimivaltaiselta viranomaiselta erityislupaa, jotta niille myönnettäisiin tämän asetuksen mukainen poikkeus, koska tällaisten yhteisöjen ei tarvitse raportoida toimivaltaisille viranomaisille tai noudattaa niiden ohjeita ja niihin sovelletaan vain joitakin asetuksen (EU) N:o 909/2014 mukaisia vaatimuksia.
- (20) Pilottijärjestelmän luominen ei saisi vaikuttaa EKP:n ja Euroopan keskuspankkijärjestelmän kansallisten keskuspankkien tehtäviin ja vastuisiin, jotka on vahvistettu Euroopan unionin toiminnasta tehdystä sopimuksessa ja Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännöstä tehdystä pöytäkirjassa N:o 4 ja joita ovat maksujärjestelmien moitteettoman toiminnan edistäminen sekä selvitys- ja maksujärjestelmien tehokkuuden ja vakauden varmistaminen unionissa ja kolmansien maiden kanssa.
- (21) Tässä asetuksessa säädetystä valvonnasta vastuussa olevien tahojen nimeäminen on perusteltua pilottijärjestelmän erityispiirteiden ja riskien vuoksi. Sen vuoksi pilottijärjestelmän valvontarakennetta ei olisi pidettävä ennakkotapakausena mahdollisille unionin rahoituspalvelulainsäädännön tuleville säädöksille.
- (22) DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ylläpitäjien olisi oltava vastuussa, jos menetetään varoja, vakuuksia tai DLT-pohjainen rahoitusväline. DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjän vastuu olisi rajoitettava menetetyin omaisuuserän markkina-arvoon menetyksen aiheutumisasajankohtana. DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjän ei olisi oltava vastuussa tapahtumista, jotka eivät johdu ylläpitäjästä, erityisesti tapahtumista, joista ylläpitäjä osoittaa, että ne eivät liity sen toimintaan, mukaan lukien ongelmat, jotka ovat seurausta ulkoisesta tapahtumasta, johon se ei ole voinut kohtuudella vaikuttaa.
- (23) Jotta voitaisiin mahdollistaa innovointi ja kokeilut vakaassa sääntely-ympäristössä vaarantamatta sijoittajansuojaa, markkinoiden luotettavuutta ja rahoitusvakautta, DLT-pohjaisessa markkinainfrastruktuurissa kaupankäynnin kohteeksi otettavien tai kirjattavien rahoitusvälineiden tyypit olisi rajoitettava osakkeisiin, joukkovelkakirjoihin ja sellaisten yhteissijoitusyritysten osuuksiin, joihin sovelletaan pelkkien toteutuspalvelujen suorittamista koskevaa poikkeusta direktiivin 2014/65/EU mukaisesti. Tässä asetuksessa olisi asetettava raja-arvoja, joita voitaisiin alentaa tietyissä tilanteissa. Jotta erityisesti vältetään rahoitusvakauteen kohdistuvat riskit, DLT-pohjaisessa markkinainfrastruktuurissa kaupankäynnin kohteeksi otettujen tai kirjattujen DLT-pohjaisten rahoitusvälineiden yhteenlaskettua markkina-arvoa olisi rajoitettava.

- (24) Jotta voidaan päästä lähemmäksi tasapuolisia toimintaedellytyksiä direktiivissä 2014/65/EU tarkoitetussa perinteisessä kauppapaikassa kaupankäynnin kohteeksi otettujen rahoitusvälineiden kanssa ja varmistaa sijoittajansuojan, markkinoiden luotettavuuden ja rahoitusvakauden korkea taso, kaupankäynnin kohteeksi DLT-pohjaisessa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai DLT-pohjaisessa kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmässä otettuihin DLT-pohjaisiin rahoitusvälineisiin olisi sovellettava asetuksen (EU) N:o 596/2014 säännöksiä, joilla kielletään markkinoiden väärinkäyttö.
- (25) DLT-pohjaisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjän hakemuksesta toimivaltaisten viranomaisten olisi voitava myöntää yksi tai useampi väliaikainen poikkeus, jos ylläpitäjä täyttää tällaisille poikkeuksille asetetut ehdot sekä tässä asetuksessa säädetyt lisävaatimukset hajautetun tilikirjan teknologian käytöstä aiheutuvien uusien riskien huomioon ottamiseksi. DLT-pohjaisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjän olisi myös noudatettava kaikkia toimivaltaisten viranomaisen edellyttämiä korvaavia toimenpiteitä sen säännöksen tavoitteiden saavuttamiseksi, jonka soveltamisesta on haettu poikkeusta, tai sijoittajansuojan, markkinoiden luotettavuuden tai rahoitusvakauden turvaamiseksi.
- (26) DLT-pohjaisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjän hakemuksesta toimivaltaisten viranomaisten olisi voitava myöntää poikkeus direktiivin 2014/65/EU mukaisesta välittämismallista. Perinteiset monenkeskiset kaupankäyntijärjestelmät voivat hyväksyä jäseniksi tai osallistujiksi ainoastaan sijoituspalveluyrityksiä, luottolaitoksia ja muita henkilöitä, joilla on riittävät kaupankäyntivalmiudet ja kaupankäyntitaidot ja jotka huolehtivat asianmukaisista toimintajärjestelyistä ja resursseista. Sitä vastoin monille kryptovarojen kauppapaikoille pääsee ilman välittäjää ja monet niistä tarjoavat vähittäisasiakkaille suoran pääsyn. Niinpä yksi mahdollinen sääntelyeste DLT-pohjaisten rahoitusvälineiden monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien kehittämiselle voi olla direktiivin 2014/65/EU mukainen välittämismallista. DLT-pohjaisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjän hakemuksesta toimivaltaisten viranomaisen olisi siksi voitava myöntää väliaikainen poikkeus kyseisestä välittämismallista tarjotakseen vähittäissijoittajille suoran pääsyn kauppapaikalle ja antaa näille mahdollisuuden käydä kauppaa omaan lukuunsa edellyttäen, että käytössä on riittävät sijoittajansuojaa koskevat suojatoimet, että kyseiset vähittäissijoittajat täyttävät tietyt ehdot ja että ylläpitäjä noudattaa kaikkia mahdollisia toimivaltaisten viranomaisen vaatimia täydentäviä sijoittajansuojatoimenpiteitä. Vähittäissijoittajien, joilla on suora pääsy DLT-pohjaiseen monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään jäsenenä tai osallistujina välittämismallista koskevan poikkeuksen nojalla, ei olisi katsottava olevan direktiivissä 2014/65/EU tarkoitettuja sijoituspalveluyrityksiä ainoastaan sen perusteella, että nämä ovat DLT-pohjaisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän jäseniä tai osallistujia.
- (27) DLT-pohjaisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjän hakemuksesta toimivaltaisten viranomaisten olisi myös voitava myöntää poikkeus asetuksen (EU) N:o 600/2014 liiketoimista ilmoitettavia tietoja koskevista vaatimuksista edellyttäen, että DLT-pohjainen monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä täyttää tietyt edellytykset.
- (28) Jotta DLT-pohjaisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjälle voidaan myöntää poikkeus tämän asetuksen nojalla, sen olisi osoitettava, että haettu poikkeus on oikeasuhteinen ja rajoittuu hajautetun tilikirjan teknologian käyttöön sen liiketoimintasuunnitelmassa kuvatulla tavalla ja että haettu poikkeus koskee ainoastaan DLT-pohjaista monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää eikä sitä laajenneta muihin saman sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän ylläpitämiin monenkeskisiin kaupankäyntijärjestelmiin.
- (29) DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävän arvopaperikeskuksen hakemuksesta toimivaltaisten viranomaisten olisi voitava myöntää yksi tai useampi väliaikainen poikkeus, jos se täyttää tällaisten poikkeusten myöntämiseksi asetetut ehdot sekä tässä asetuksessa säädetyt lisävaatimukset hajautetun tilikirjan teknologian käytöstä aiheutuvien uusien riskien huomioon ottamiseksi. DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävän arvopaperikeskuksen olisi myös noudatettava kaikkia toimivaltaisten viranomaisen edellyttämiä korvaavia toimenpiteitä sen säännöksen tavoitteiden saavuttamiseksi, jonka soveltamisesta poikkeusta haettiin, tai sijoittajansuojan, markkinoiden luotettavuuden tai rahoitusvakauden turvaamiseksi.
- (30) DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitäville arvopaperikeskuksille olisi voitava myöntää poikkeuksia tietyistä asetuksen (EU) N:o 909/2014 säännöksistä, jotka todennäköisesti luovat sääntelyesteitä DLT-pohjaisten selvitysjärjestelmien kehittämiselle. Poikkeusten olisi oltava mahdollisia esimerkiksi siltä osin, että arvopaperikeskuksiin sovellettavia mainitun asetuksen sääntöjä, joissa viitataan 'aineettoman muodon', 'arvopaperitilin' tai 'siirtomääräyksen' käsitteisiin, ei sovelleta DLT-pohjaista selvitysjärjestelmiä ylläpitäviin arvopaperikeskuksiin, pois lukien arvopaperikeskusten välisiä linkkejä koskevat vaatimukset, joita olisi sovellettava soveltuvin osin. 'Arvopaperitilin' käsitteen osalta poikkeus kattaisi arvopaperien kirjaamista, liikkeeseenlaskun jatkuvaa eheyttä ja tilien erottelua koskevat säännöt. Arvopaperikeskukset ylläpitävät arvopaperien selvitysjärjestelmää hyvittämillä ja veloittamalla osallistujiansa arvopaperitilejä. Kahdenkertaisen tai moninkertaisen kirjanpidon arvopaperitilit eivät kuitenkaan aina ole mahdollisia DLT-pohjaisessa selvitysjärjestelmässä. DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävälle arvopaperikeskukselle olisi sen vuoksi voitava myöntää poikkeus asetuksen (EU) N:o 909/2014 säännöistä, joissa viitataan 'arvo-osuusmuodon' käsitteeseen, jos tällainen poikkeus on tarpeen DLT-pohjaisten rahoitusvälineiden kirjaamiseksi hajautettuun tilikirjaan. DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävän arvopaperikeskuksen olisi kuitenkin varmistettava DLT-pohjaisten rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun eheys hajautetussa tilikirjassa ja eri osallistujille kuuluvien DLT-pohjaisten rahoitusvälineiden erottelu.

- (31) DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävään arvopaperikeskukseen olisi aina sovellettava asetuksen (EU) N:o 909/2014 säännöksiä, joiden mukaan arvopaperikeskus, joka ulkoistaa palveluja tai toimintoja kolmannelle osapuolelle, on yhä täysimääräisesti vastuussa kaikkien kyseisessä asetuksessa säädettyjen velvollisuuksiensa täyttämistä ja sen on varmistettava, ettei mahdollinen ulkoistaminen johda sen vastuun siirtämiseen. Asetuksessa (EU) N:o 909/2014 sallitaan ainoastaan se, että DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävät arvopaperikeskukset ulkoistavat ydinpalvelun tai -toiminnon niiden saatua siihen luvan toimivaltaiselta viranomaiselta. DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävän arvopaperikeskuksen olisi siksi voitava hakea vapautusta tästä lupavaatimuksesta, jos se kykenee osoittamaan, että vaatimus on ristiriidassa sen liiketoimintasuunnitelmassa esitetyn hajautetun tilikirjan teknologian käytön kanssa. DLT-pohjaisen selvitysjärjestelmän toimintaan tai hajautetun tilikirjan teknologian käyttöön toimitusten suorittamisessa liittyvien tehtävien siirtämistä ei olisi pidettävä asetuksessa (EU) N:o 909/2014 tarkoitettuna ulkoistamisena.
- (32) Velvoite käyttää luottolaitosta tai sijoituspalveluyritystä välittäjänä, jotta estettäisiin vähittäissijoittajien suora pääsy arvopaperikeskuksen ylläpitämiin selvitys- ja toimitusjärjestelmiin, voi luoda sääntelyesteen sellaisten vaihtoehtoisten selvitysmallien kehittämiselle, jotka perustuvat hajautetun tilikirjan teknologiaan ja mahdollistavat vähittäisasiakkaiden suoran pääsyn järjestelmään. DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitäville arvopaperikeskuksille olisi sen vuoksi voitava myöntää poikkeus siten, että direktiivin 98/26/EY sisältyvän käsitteen ”osallistuja” katsotaan tietyin edellytyksin pitävän sisällään muita kuin kyseisessä direktiivissä tarkoitettuja henkilöitä. Kun DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävä arvopaperikeskus hakee poikkeusta asetuksen (EU) N:o 909/2014 mukaisesta välittämiselvovotteesta, sen olisi varmistettava, että henkilöt, jotka hyväksytään osallistujiksi, täyttävät tietyt edellytykset. DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävän arvopaperikeskuksen olisi varmistettava, että sen osallistujilla on riittävät valmiudet sekä riittävä pätevyys, kokemus ja tietämys kaupankäynnin jälkeisestä toiminnasta ja hajautetun tilikirjan teknologian toiminnasta.
- (33) Yhteisöt, jotka voivat osallistua asetuksen (EU) N:o 909/2014 soveltamisalaan kuuluvaan arvopaperikeskukseen, rinnastetaan yhteisöihin, jotka voivat osallistua direktiivin 98/26/EY mukaisesti nimettyyn ja ilmoitettuun arvopapereiden selvitysjärjestelmään, koska asetuksessa (EU) N:o 909/2014 edellytetään arvopaperikeskusten ylläpitämien arvopapereiden selvitysjärjestelmien nimeämistä ja ilmoittamista direktiivin 98/26/EY mukaisesti. Tämän mukaisesti hajautetun tilikirjan teknologiaan perustuvan arvopapereiden selvitysjärjestelmän ylläpitäjä, joka hakee vapautusta asetuksen (EU) N:o 909/2014 mukaisista osallistumista koskevista vaatimuksista, ei olisi direktiivin 98/26/EY mukaisten osallistumista koskevien vaatimusten mukainen. Näin ollen tällaista arvopapereiden selvitysjärjestelmää ei voida nimetä eikä ilmoittaa kyseisen direktiivin mukaisesti, ja tämän vuoksi siihen ei tässä asetuksessa viitata ’DLT-pohjaisena arvopapereiden selvitysjärjestelmänä’, vaan DLT-pohjaisena selvitysjärjestelmänä. Tässä asetuksessa olisi annettava arvopaperikeskukselle mahdollisuus ylläpitää DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää, jota ei katsota direktiivin 98/26/EY mukaisesti nimetyksi arvopapereiden selvitysjärjestelmäksi, ja asetuksen (EU) N:o 909/2014 selvityksen lopullisuutta koskevista säännöistä olisi voitava poiketa, jos sovelletaan tiettyjä korvaavia toimenpiteitä, mukaan lukien erityiset korvaavat toimenpiteet maksukyvyttömyydestä aiheutuvien riskien vähentämiseksi, kun direktiivin 98/26/EY mukaisia maksukyvyttömyyssuojaan liittyviä toimenpiteitä ei sovelleta. Tällainen poikkeus ei kuitenkaan estäisi nimeämistä ja ilmoittamista DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää, joka täyttää kaikki direktiivin 98/26/EY vaatimukset, arvopapereiden selvitysjärjestelmäksi kyseisen direktiivin mukaisesti.
- (34) Asetuksessa (EU) N:o 909/2014 kannustetaan toimittamaan liiketoimet keskuspankkirahassa. Jos käteissuoritus keskuspankkirahassa ei ole käytännöllinen ja mahdollinen, toimitus olisi voitava toteuttaa arvopaperikeskuksen omien tilien kautta mainitun asetuksen mukaisesti tai luottolaitoksessa avattujen tilien kautta, jäljempänä ’liikepankkirahassa’. Tätä säännöstä voi kuitenkin olla vaikea soveltaa DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävään arvopaperikeskukseen, koska arvopaperikeskuksen olisi tehtävä siirtoja käteistileillä samalla kun arvopapereiden luovutus kirjataan hajautettuun tilikirjaan. DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitäville arvopaperikeskuksille olisi sen vuoksi myönnettävä väliaikainen vapautus mainitun asetuksen maksujen toteutusta koskevasta säännöksestä, jotta voidaan kehittää pilottijärjestelmän puitteissa innovatiivisia ratkaisuja helpottamalla liikepankkirahan saatavuutta tai ’sähköisen rahan tokenien’ käyttöä. Voitaisiin katsoa, että käteissuoritus keskuspankkirahassa ei ole käytännöllinen eikä mahdollinen, jos käteissuoritus keskuspankkirahassa ei ole mahdollinen hajautetussa tilikirjassa.
- (35) Asetuksen (EU) N:o 909/2014 mukaisia maksujen toteutukseen liittyviä vaatimuksia sovelletaan edelleen pilottijärjestelmän ulkopuolella, lukuun ottamatta vaatimuksia, jotka ovat osoittautuneet sellaisiksi, että niitä ei voida toteuttaa hajautetun tilikirjan teknologiaa käytettäessä. DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjien olisi siksi kuvailtava liiketoimintasuunnitelmassaan, miten ne aikovat noudattaa asetuksen (EU) N:o 909/2014 IV osaston säännöksiä, jos ne jossain vaiheessa jättävät pilottijärjestelmän.

- (36) Asetuksessa (EU) N:o 909/2014 edellytetään, että arvopaperikeskus tarjoaa pääsyn toisille arvopaperikeskuksille ja muille markkinainfrastruktuureille syrjimättömästi ja avoimesti. Pääsyn tarjoaminen DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävään arvopaperikeskukseen voi aiheuttaa enemmän teknisiä hankaluuksia, rasitteita tai vaikeuksia, koska perinteisten järjestelmien yhteentoimivuutta hajautetun tilikirjan teknologian kanssa ei ole vielä testattu. DLT-pohjaiselle selvitysjärjestelmälle olisi siksi myös voitava myöntää poikkeus kyseisestä vaatimuksesta, jos se osoittaa, että tällaisen vaatimuksen soveltaminen on suhteetonta DLT-pohjaisen selvitysjärjestelmän toiminnan laajuuteen nähden.
- (37) Riippumatta vaatimuksesta, jota koskevaa poikkeusta haetaan, DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävän arvopaperikeskuksen olisi osoitettava, että haettu poikkeus on oikeasuhteinen ja perusteltavissa hajautetun tilikirjan teknologian käytöllä. Poikkeus olisi rajattava DLT-pohjaiseen selvitysjärjestelmään, eikä se saisi kattaa muita saman arvopaperikeskuksen ylläpitämiä selvitysjärjestelmiä.
- (38) DLT-pohjaisiin markkinainfrastruktuureihin ja niiden ylläpitäjiin olisi sovellettava lisävaatimuksia perinteisiin markkinainfrastruktuureihin verrattuna. Lisävaatimukset ovat tarpeen, jotta voidaan välttää riskit, jotka liittyvät hajautetun tilikirjan teknologian käyttöön tai DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin toimintatapaan. Siksi DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjän olisi laadittava selkeä liiketoimintasuunnitelma, jossa esitetään yksityiskohtaisesti, miten hajautetun tilikirjan teknologiaa käytetään ja mitä oikeudellisia ehtoja sovelletaan.
- (39) DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ylläpitäjien olisi tapauksen mukaan laadittava tai dokumentoitava käyttämänsä hajautetun tilikirjan teknologian toimintaa koskevat säännöt, mukaan lukien säännöt, jotka koskevat pääsyä hajautettuun tilikirjaan ja kaupankäynnin kohteeksi ottamista siinä, validointisolmujen osallistumista ja mahdollisiin eturistiriitoihin puuttumista, sekä riskinhallintatoimenpiteet.
- (40) DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjä olisi velvoitettava tiedottamaan jäsenille, osallistujille, liikkeeseenlaskijoille ja asiakkaille siitä, miten se aikoo harjoittaa toimintaansa ja miten hajautetun tilikirjan teknologian käyttö eroaa siitä, miten perinteinen monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä tai arvopapereiden selvitysjärjestelmää ylläpitävä arvopaperikeskus tavallisesti tarjoaa palveluja.
- (41) DLT-pohjaisissa markkinainfrastruktuureissa olisi käytettävä hajautetun tilikirjan teknologian käyttöön liittyviä erikoistuneita ja luotettavia tietotekniikka- ja kyberjärjestelyjä. Tällaisten järjestelyjen olisi oltava oikeassa suhteessa DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjän liiketoimintasuunnitelman luonteeseen, laajuuteen ja monitahoisuuteen. Kyseisillä järjestelyillä olisi myös varmistettava tarjottujen palvelujen jatkuvuus ja jatkuva avoimuus, saatavuus, luotettavuus ja turvallisuus, mukaan lukien käytettävien älysopimusten luotettavuus, riippumatta siitä, onko DLT-pohjainen markkinainfrastruktuuri luonut ne itse vai onko ne luonut kolmas osapuoli ulkoistamisenetelyjen seurauksena. DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien olisi myös varmistettava hajautettuun tilikirjaan tallennettujen tietojen eheys, turvallisuus, luottamuksellisuus, saatavuus ja käytettävyys. DLT-pohjaisesta markkinainfrastruktuurista vastaavan toimivaltaisen viranomaisen olisi voitava vaatia tarkastusta sen varmistamiseksi, että DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin tietotekniikka- ja kyberjärjestelyt ovat kokonaisuudessaan tarkoituksenmukaiset. DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjän olisi vastattava tarkastuksen kustannuksista.
- (42) Jos DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjän liiketoimintasuunnitelmaan sisältyy asiakkaiden varojen, kuten käteisen tai muiden rahavarojen, tai DLT-pohjaisten rahoitusvälineiden tai tällaisiin DLT-pohjaisiin rahoitusvälineisiin pääsykeinoon, muun muassa salausavainten muodossa, säilyttäminen, DLT-pohjaisella markkinainfrastruktuurilla olisi oltava asianmukaiset järjestelyt kyseisten varojen suojaamiseksi. DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ylläpitäjät eivät saisi käyttää asiakkaiden varoja omaan lukuunsa muutoin kuin asiakkaiden etukäteen antamalla nimenomaisella kirjallisella suostumuksella. DLT-pohjaisessa markkinainfrastruktuurissa olisi erotettava asiakkaiden varat ja DLT-pohjaiset rahoitusvälineet sekä keinot päästä käsiksi kyseisiin varoihin sen omista ja muiden asiakkaiden varoista. DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien yleisillä tietotekniikka- ja kyberjärjestelyillä olisi varmistettava, että asiakkaiden varat ovat suojassa petoksilta, kyberhyökkäyksiltä ja muilta vakavilta toimintahäiriöiltä.
- (43) Erityislupaan saadessaan DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ylläpitäjillä olisi myös oltava valmiina uskottava irtautumisstrategia siltä varalta, että pilottijärjestelmä lakkautetaan, erityislupa tai jotkin myönnettyistä poikkeuksista peruutetaan tai tässä asetuksessa säädetyt raja-arvot ylittyvät. Tähän strategiaan olisi sisällyttävä niiden hajautettuun tilikirjaan perustuvan toiminnan siirtäminen tai palauttaminen perinteisiin markkinainfrastruktuureihin. Tätä tarkoitusta varten uusien toimijoiden tai DLT-pohjaisten kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmien ylläpitäjien, jotka eivät ylläpidä perinteistä markkinainfrastruktuuria, johon ne voisivat siirtää DLT-pohjaisia rahoitusvälineitä, olisi

pyrittävä sopimaan järjestelyistä perinteisten markkinainfrastruktuurien ylläpitäjien kanssa. Tämä on erityisen tärkeää DLT-pohjaisten rahoitusvälineiden kirjaamisen suhteen. Arvopaperikeskuksiin olisi sen vuoksi sovellettava tiettyjä vaatimuksia tällaisten järjestelyjen käyttöön ottamiseksi. Lisäksi arvopaperikeskusten olisi sovittava järjestelyistä syrjimättömästi ja niiden olisi voitava periä kohtuullinen kaupallinen maksu todellisten kustannusten perusteella.

- (44) Erityisluvan myöntämisessä DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjälle olisi noudatettava yleisesti ottaen samoja menettelyjä kuin myönnettäessä toimilupaa asetuksen (EU) N:o 909/2014 tai direktiivin 2014/65/EU nojalla. Hakijan olisi kuitenkin hakiessaan erityislupaa tämän asetuksen nojalla ilmoitettava, mitä poikkeuksia se aikoo hakea. Toimivaltaisen viranomaisen olisi annettava ESMAlle kaikki asiaankuuluvat tiedot ennen kuin se myöntää erityisluvan DLT-pohjaiselle markkinainfrastruktuurille. ESMAn olisi tarvittaessa annettava ei-sitova lausunto haetuista poikkeuksista tai hajautetun tilikirjan teknologian asianmukaisuudesta tämän asetuksen soveltamiseksi. Tällaista ei-sitovaa lausuntoa ei olisi pidettävä asetuksessa (EU) N:o 1095/2010 tarkoitettuna lausuntona. ESMAn olisi lausuntoa valmistellessaan kuultava muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisia viranomaisia. ESMAn olisi ei-sitovalla lausunnollaan pyrittävä sijoittajansuojan, markkinoiden luotettavuuden ja rahoitusvakauden varmistamiseen. Tasapuolisten toimintaedellytysten ja terveen kilpailun varmistamiseksi sisämarkkinoilla ESMAn olisi ei-sitovalla lausunnollaan ja ohjeillaan pyrittävä varmistamaan eri toimivaltaisten viranomaisten myöntämien poikkeusten johdonmukaisuus ja oikeasuhteisuus unionissa, mukaan lukien arvioitaessa ylläpitäjien tämän asetuksen soveltamiseksi käyttämien erityyppisten hajautetun tilikirjan teknologioiden asianmukaisuutta.
- (45) Arvopapereiden kirjaaminen, arvopaperitilien hoito ja selvitysjärjestelmien hallinnointi ovat toimintoja, joihin sovelletaan kansallisen lainsäädännön, kuten yhtiöoikeuden ja arvopaperilainsäädännön, säännöksiä, joita ei ole yhdenmukaistettu. Sen vuoksi on tärkeää, että DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ylläpitäjät noudattavat kaikkia sovellettavia sääntöjä ja antavat myös käyttäjilleen mahdollisuuden tehdä niin.
- (46) DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjän jättämän hakemuksen tutkivalla toimivaltaisella viranomaisella olisi oltava mahdollisuus evätä erityislupa, jos on aihetta olettaa, että DLT-pohjainen markkinainfrastruktuuri ei pysty noudattamaan unionin lainsäädännössä säädettyjä sovellettavia säännöksiä tai unionin lainsäädännön soveltamisalan ulkopuolelle jäävän kansallisen lainsäädännön säännöksiä, tai jos on aihetta olettaa, että DLT-pohjainen markkinainfrastruktuuri olisi uhka sijoittajansuojalle, markkinoiden luotettavuudelle tai rahoitusvakaudelle, tai jos hakemus on yritys kiertää voimassa olevia vaatimuksia.
- (47) Toimivaltaisen viranomaisen DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjälle myöntämässä erityisluvassa olisi ilmoitettava kyseiselle DLT-pohjaiselle markkinainfrastruktuurille myönnetty poikkeukset. Tällaisen luvan olisi oltava voimassa koko unionin alueella mutta ainoastaan pilottijärjestelmän toiminnan ajan. ESMAn olisi julkaistava verkkosivustollaan luettelo DLT-pohjaisista markkinainfrastruktuureista ja luettelo kullekin niistä myönnettyistä poikkeuksista.
- (48) Erityisluvat ja poikkeukset olisi myönnettävä väliaikaisesti enintään kuudeksi vuodeksi erityisluvan myöntämispäivästä, ja niiden olisi oltava voimassa ainoastaan pilottijärjestelmän toiminnan ajan. Tämän kuuden vuoden ajanjakson olisi annettava DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ylläpitäjille riittävästi aikaa mukauttaa liiketoimintamallinsa pilottijärjestelmän mahdollisiin muutoksiin ja toimia pilottijärjestelmän puitteissa kaupallisesti kannattavalla tavalla. Se antaisi myös ESMAlle ja komissiolle mahdollisuuden kerätä hyödyllisiä tietoja pilottijärjestelmän toiminnasta sen jälkeen, kun erityislupien ja niihin liittyvien poikkeuksien myöntämisessä on saavutettu kriittinen massa, ja raportoida niistä. Se antaisi lisäksi DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ylläpitäjille aikaa toteuttaa tarvittavat toimet joko toimintansa lopettamiseksi tai siirtymiseksi uuteen sääntelykehykseen ESMAn ja komission julkaisemien kertomusten jälkeen.
- (49) Rajoittamatta asetuksen (EU) N:o 909/2014 ja direktiivin 2014/65/EU soveltamista toimivaltaisilla viranomaisilla olisi oltava valtuudet peruuttaa DLT-pohjaiselle markkinainfrastruktuurille myönnetty erityislupa tai mahdolliset poikkeukset, jos perustana olevassa teknologiassa tai DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjän tarjoamissa palveluissa ja toiminnoissa on havaittu virhe, jos kyseinen virhe on merkittävämpi kuin kyseisten palvelujen ja toimintojen tuottama hyöty tai jos DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjä on rikkonut toimivaltaisen viranomaisen myöntämiin lupiin tai poikkeuksiin liitettyjä velvoitteita tai jos DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjä on kirjannut rahoitusvälineitä, jotka ylittävät tässä asetuksessa säädettyt rajat tai jotka eivät täytä muita DLT-pohjaisiin rahoitusvälineisiin tämän asetuksen nojalla sovellettavia vaatimuksia. DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjällä olisi toimintansa aikana oltava mahdollisuus

hakea lisäpoikkeuksia alkuperäisen lupahakemuksen ajankohtana haettujen poikkeusten lisäksi. Tällaisessa tapauksessa lisäpoikkeuksia olisi haettava toimivaltaiselta viranomaiselta samalla tavoin kuin DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin alkuperäisen lupahakemuksen ajankohtana haettuja poikkeuksia.

- (50) Koska pilottijärjestelmässä DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ylläpitäjät voisivat saada väliaikaisia poikkeuksia voimassa olevan unionin lainsäädännön tietyistä säännöksistä, niiden olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten ja ESMAn kanssa saamansa erityisluvan voimassaoloaikana. DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ylläpitäjien olisi ilmoitettava toimivaltaisille viranomaisille kaikista olennaisista muutoksista liiketoimintasuunnitelmaansa ja kriittiseen henkilöstöönsä, mahdollisista kyberhyökkäyksiä tai muita kyberuhkia, petoksia tai vakavia väärinkäytöksiä koskevasta todisteista, kaikista muutoksista alkuperäisen erityislupahakemuksen yhteydessä toimitettuihin tietoihin, mahdollisista teknisistä tai toiminnallisista ongelmista, erityisesti hajautetun tilikirjan teknologian käyttöön liittyvistä ongelmista, sekä sijoittajansuojaan, markkinoiden luotettavuuteen tai rahoitusvakauteen kohdistuvista riskeistä, joita ei ollut ennakoitu erityisluvan myöntämisa-jankohtana. Jotta voidaan varmistaa sijoittajansuoja, markkinoiden luotettavuus ja rahoitusvakaus, kun erityisluvan myöntänyt toimivaltainen viranomainen saa ilmoituksen tällaisesta olennaisesta muutoksesta, sen olisi voitava vaatia DLT-pohjaista markkinainfrastruktuuria hakemaan uutta erityislupaa tai poikkeusta tai toteuttamaan aiheelliseksi katsomansa korjaavat toimenpiteet. DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ylläpitäjien olisi lisäksi annettava pyynnöstä kaikki asiaankuuluvat tiedot toimivaltaiselle viranomaiselle. Toimivaltaisten viranomaisten olisi toimitettava DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ylläpitäjiltä saamansa tiedot ja korjaavia toimenpiteitä koskevat tiedot ESMAlle.
- (51) DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ylläpitäjien olisi toimitettava säännöllisesti kertomuksia toimivaltaisille viranomaisilleen. ESMAn olisi järjestettävä keskusteluja kyseisistä kertomuksista, jotta kaikki toimivaltaiset viranomaiset kaikkialla unionissa saisivat kokemusta hajautetun tilikirjan teknologian käytön vaikutuksista ja jotta voidaan arvioida, onko unionin rahoituspalvelulainsäädäntöön tehtävä mukautuksia, jotka voivat olla tarpeen hajautetun tilikirjan teknologian laajemman käytön mahdollistamiseksi.
- (52) Pilottijärjestelmän aikana on tärkeää, että kehystä ja sen toimintaa seurataan ja arvioidaan usein, jotta DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ylläpitäjille voidaan antaa mahdollisimman paljon tietoa. ESMAn olisi julkaistava vuosittain kertomuksia, jotta markkinatoimijat saavat paremman käsityksen markkinoiden toiminnasta ja kehityksestä ja jotta voidaan selkeyttää pilottijärjestelmän soveltamista. Näissä vuotuisissa kertomuksissa olisi esitettävä ajantasaiset tiedot merkittävimmistä suuntauksista ja riskeistä. Kyseiset vuotuiset kertomukset olisi toimitettava Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle.
- (53) ESMAn olisi annettava komissiolle kolmen vuoden kuluttua tämän asetuksen soveltamispäivästä kertomus, joka sisältää arvioinnin pilottijärjestelmästä. Komission olisi ESMAn kertomuksen perusteella laadittava kertomus neuvostolle ja Euroopan parlamentille. Tässä kertomuksessa olisi arvioitava kustannuksia ja hyötyjä, joita aiheutuisi pilottijärjestelmän voimassaoloajan jatkamisesta, pilottijärjestelmän laajentamisesta muun tyyppiin rahoitusvälineisiin, pilottijärjestelmän muuttamisesta muulla tavoin, pilottijärjestelmän muuttamisesta pysyväksi ehdottamalla asiaa koskevia muutoksia unionin rahoituspalvelulainsäädäntöön tai pilottijärjestelmän lakkauttamisesta. Kahden rinnakkaisen järjestelmän soveltaminen DLT-pohjaisiin ja muihin kuin DLT-pohjaisiin markkinainfrastruktuureihin ei ole toivottavaa. Jos pilottijärjestelmä on onnistunut, siitä voitaisiin tehdä pysyvä muuttamalla asiaa koskevaa unionin rahoituspalvelulainsäädäntöä siten, että luodaan yksi yhtenäinen kehys.
- (54) Unionin nykyisessä rahoituspalvelulainsäädännössä on havaittu joitakin mahdollisia puutteita, jotka liittyvät sen soveltamiseen rahoitusvälineiksi katsottaviin kryptovaroihin. Etenkään asetuksen (EU) N:o 600/2014 mukaiset tekniset sääntelystandardit, jotka liittyvät tiettyihin tiedonantovaatimuksiin sekä kauppaa edeltäviin ja kaupan jälkeisiin avoimuusvaatimuksiin, eivät sovellu hyvin rahoitusvälineisiin, jotka on laskettu liikkeeseen käyttämällä hajautetun tilikirjan teknologiaa. Hajautetun tilikirjan teknologiaa tai muuta vastaavaa teknologiaa käyttämällä liikkeeseen laskettujen rahoitusvälineiden jälkimarkkinat ovat vasta kehityksessä, minkä vuoksi ne voivat poiketa ominaisuuksiltaan perinteistä teknologiaa käyttävien rahoitusvälineiden markkinoista. Kyseisissä teknisissä sääntelystandardeissa vahvistettuja sääntöjä olisi sovellettava kaikkiin rahoitusvälineisiin käytetystä teknologiasta riippumatta. Sen vuoksi ESMAn olisi teknisten sääntelystandardien luonnosten laatimista koskevien asetuksessa (EU) N:o 600/2014 annettujen olemassa olevien valtuuksien nojalla tehtävä kattava arviointi kyseisistä teknisistä sääntelystandardeista ja ehdotettava tarvittavia muutoksia sen varmistamiseksi, että niissä vahvistettuja sääntöjä voidaan soveltaa tehokkaasti DLT-pohjaisiin rahoitusvälineisiin. Tätä arviointia tehdessään ESMAn olisi otettava huomioon DLT-pohjaisten rahoitusvälineiden erityispiirteet ja se, edellyttävätkö ne standardien mukauttamista, jotta mahdollistetaan tällaisten rahoitusvälineiden kehittäminen vaarantamatta asetuksen (EU) N:o 600/2014 nojalla hyväksytyissä teknisissä sääntelystandardeissa vahvistettujen sääntöjen tavoitteita.

- (55) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla, koska rahoituspalveluja koskeva unionin lainsäädäntö sisältää rahoitusvälineiksi katsottaville kryptovaroille tarkoitettujen DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien kehittämistä haittaavia sääntelyesteitä. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (56) Tällä asetuksella ei rajoiteta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1937⁽¹³⁾ soveltamista. Samaan aikaan direktiivin 2014/65/EU nojalla toimiluvan saaneiden yhteisöjen osalta olisi käytettävä mainitun direktiivin nojalla perustettuja mekanismeja asetuksen (EU) N:o 600/2014 tai direktiivin 2014/65/EU rikkomisista ilmoittamiseksi. Asetuksen (EU) N:o 909/2014 nojalla toimiluvan saaneiden yhteisöjen osalta olisi käytettävä mainitun asetuksen nojalla perustettuja mekanismeja mainitun asetuksen rikkomisista ilmoittamiseksi.
- (57) DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien toimintaan voi liittyä henkilötietojen käsittelyä. Jos tämän asetuksen soveltamiseksi on tarpeen käsitellä henkilötietoja, kyseinen käsittely olisi suoritettava sovellettavan henkilötietojen suojaa koskevan unionin oikeuden mukaisesti. Tämä asetusta ei rajoita Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) 2016/679⁽¹⁴⁾ ja (EU) 2018/1725⁽¹⁵⁾ soveltamista. Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu asetuksen (EU) 2018/1725 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausunnon 23 päivänä huhtikuuta 2021.
- (58) Asetuksessa (EU) N:o 600/2014 säädetään siirtymäkaudesta, jonka aikana mainitun asetuksen mukaista syrjimätöntä pääsyä keskusvastapuoleen tai kauppapaikkaan ei sovelleta keskusvastapuoliin tai kauppapaikkoihin, jotka ovat hakeneet toimivaltaisilta viranomaisiltaan lupaa soveltaa siirtymäjärjestelyjä pörssilistattujen johdannaisten osalta. Siirtymäkausi, jonka aikana toimivaltainen viranomainen voi vapauttaa keskusvastapuolen tai kauppapaikan pörssilistattujen johdannaisten osalta syrjimätöntä pääsyä koskevien sääntöjen noudattamisesta, päättyi 3 päivänä heinäkuuta 2020. Markkinoiden lisääntynyt epävarmuus ja volatilitteetti vaikuttivat kielteisesti keskusvastapuolten ja kauppapaikkojen operatiivisiin riskeihin, ja sen vuoksi päivämäärää, josta alkaen uutta avoimen pääsyn järjestelmää sovelletaan pörssilistattuja johdannaisia koskevia kaupankäynti- ja määrittämissä palveluja tarjoaviin keskusvastapuoliin ja kauppapaikkoihin, lykättiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/23⁽¹⁶⁾ 95 artiklalla yhdellä vuodella eli 3 päivään heinäkuuta 2021 asti. Uuden avoimen pääsyn järjestelmä voisi soveltamispäivän lykkäämiseen johtaneet syyt ovat edelleen olemassa. Lisäksi avoimen pääsyn järjestelmä voisi haitata kaupankäynnin ja innovoinnin edistämistä unionissa koskevien rinnakkaisten toimintapolitiittisten tavoitteiden saavuttamista, sillä se voisi estää pörssilistattuja johdannaisia koskevaa innovointia antamalla kilpailijoille, jotka hyötyvät avoimesta pääsystä, mahdollisuuden turvautua vakiintuneiden toimijoiden infrastruktuuriin ja investointeihin ja tarjota kilpailevia tuotteita alemmilla alkuvaiheen kustannuksilla. Sellaisen järjestelmän säilyttäminen, jossa johdannaiset määritetään ja niillä käydään kauppaa vertikaalisesti integroidussa yhteisössä, on myös pitkäaikaisten kansainvälisten suuntausten mukaista. Uuden avoimen pääsyn järjestelmän soveltamispäivää olisi sen vuoksi lykättävä vielä kahdella vuodella 3 päivään heinäkuuta 2023.
- (59) Direktiivissä 2014/65/EU oleva rahoitusvälineen määritelmä ei tällä hetkellä nimenomaisesti kata sellaisia rahoitusvälineitä, jotka on laskettu liikkeeseen käyttäen teknologiaa, joka tukee salattujen tietojen hajautettua tallentamista, eli hajautetun tilikirjan teknologiaa. Jotta voidaan varmistaa, että tällaisilla rahoitusvälineillä voidaan käydä kauppaa markkinoilla voimassa olevan oikeudellisen kehityksen mukaisesti, direktiivissä 2014/65/EU olevaa rahoitusvälineen määritelmää olisi muutettava niiden sisällyttämiseksi siihen.

⁽¹³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1937, annettu 23 päivänä lokakuuta 2019, unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (EUVL L 305, 26.11.2019, s. 17).

⁽¹⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽¹⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

⁽¹⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/23, annettu 16 päivänä joulukuuta 2020, keskusvastapuolten elvytys- ja kriisintarkkaisukehystä sekä asetusten (EU) N:o 1095/2010, (EU) N:o 648/2012, (EU) N:o 600/2014, (EU) N:o 806/2014 ja (EU) 2015/2365 sekä direktiivien 2002/47/EY, 2004/25/EY, 2007/36/EY, 2014/59/EU ja (EU) 2017/1132 muuttamisesta (EUVL L 22, 22.1.2021, s. 1).

- (60) Tässä asetuksessa vahvistetaan sääntelykehys DLT-pohjaisille markkinainfrastruktuureille, toimituspalveluja tarjoavat infrastruktuurit mukaan luettuina, mutta arvopaperikeskusten ylläpitämien arvopapereiden selvitysjärjestelmien yleisestä sääntelykehyksestä säädetään asetuksessa (EU) N:o 909/2014, johon sisältyy toimituskuria koskevia säännöksiä. Toimituskurijärjestelmä sisältää sääntöjä toimituspuutteista raportoinnista, rahaluonteisten seuraamusten keräämisestä ja jakamisesta sekä pakollisista korvausostoista. Asetuksen (EU) N:o 909/2014 mukaisesti hyväksytyjen teknisten sääntelystandardien nojalla toimituskuria koskevia säännöksiä sovelletaan 1 päivästä helmikuuta 2022. Sidosryhmät ovat kuitenkin esittäneet näyttöä, että pakolliset korvausostot voivat lisätä likviditeettipaineita ja nostaa niiden arvopapereiden hintaa, joihin kohdistuu korvausostoriski. Markkinoiden ollessa epävakaita tällaiset vaikutukset voivat lisääntyä entisestään. Tätä taustaa vasten asetuksessa (EU) N:o 909/2014 säädettyjen pakollisia korvausostoja koskevien sääntöjen soveltamisella voisi olla kielteinen vaikutus unionin pääomamarkkinoiden tehokkuuteen ja kilpailukykyyn. Tämä voisi puolestaan johtaa suurempiin osto- ja myyntitarjousten eroihin, vähentää markkinoiden toimivuutta ja vähentää kannustimia arvopapereiden lainaksiantamiseen arvopapereiden lainaus- ja repomarkkinoilla ja liiketoimien toimittamiseen unioniin sijoittautuneiden arvopaperikeskusten kanssa. Pakollisia korvausostoja koskevien sääntöjen soveltamisesta aiheutuvien kustannusten odotetaan sen vuoksi ylittävän mahdolliset hyödyt. Kun otetaan huomioon kyseiset mahdolliset kielteiset vaikutukset, asetusta (EU) N:o 909/2014 olisi muutettava siten, että kullekin toimituskuritoimenpiteelle voidaan vahvistaa eri soveltamispäivä, jotta pakollisia korvausostoja koskevien sääntöjen soveltamispäivää voidaan edelleen lykätä. Kyseisen lykkäyksen ansiosta komissio voisi asetuksen (EU) N:o 909/2014 tarkistamista koskevan tulevan lainsäädäntöehdotuksen yhteydessä arvioida, kuinka toimituskurikehystä ja erityisesti pakollisia korvausostoja koskevia sääntöjä olisi muutettava edellä mainittujen kysymysten huomioon ottamiseksi ja niiden ratkaisemiseksi. Lisäksi tällaisella lykkäyksellä varmistettaisiin, että markkinatoimijoille, mukaan lukien ne DLT-pohjaiset markkinainfrastruktuurit, joihin toimituskurijärjestelmää sovellettaisiin, ei koituisi kaksinkertaisia täytäntöönpanokustannuksia, jos kyseisiä sääntöjä muutetaan asetuksen (EU) N:o 909/2014 tarkistamisen seurauksena.
- (61) DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin toiminta ei saisi haitata jäsenvaltioiden ilmastopolitiikkaa. Siksi on tärkeää edistää edelleen vähäpäästöisten tai päästöttömien hajautetun tilikirjan teknologioiden kehittämistä ja niihin investoimista,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

Tässä asetuksessa vahvistetaan DLT-pohjaisia markkinainfrastruktuureja ja niiden ylläpitäjiä koskevat vaatimukset seuraavien osalta:

- a) erityislupien myöntäminen ja peruuttaminen DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ylläpitämiseksi tämän asetuksen mukaisesti;
- b) erityislupiin liittyvien poikkeusten myöntäminen, muuttaminen ja peruuttaminen;
- c) poikkeuksiin liitettyjen ehtojen määrittäminen, muuttaminen ja peruuttaminen sekä korvaavien tai korjaavien toimenpiteiden määrittäminen, muuttaminen ja peruuttaminen;
- d) DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ylläpito;
- e) DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien valvominen; ja
- f) yhteistyö DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ylläpitäjien, toimivaltaisten viranomaisten ja asetuksella (EU) N:o 1095/2010 perustetun Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) (ESMA) välillä.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) 'hajautetun tilikirjan teknologialla' tai 'DLT:llä' teknologiaa, jolla mahdollistetaan hajautettujen tilikirjojen toiminta ja käyttö;
- 2) 'hajautetulla tilikirjalla' tietorekisteriä, jossa säilytetään tiedot liiketoimista ja joka jaetaan joukolle DLT-verkon solmuja ja synkronoidaan niiden välillä konsensusmekanismia käyttäen;

- 3) 'konsensusmekanismilla' sääntöjä ja menettelyjä, joita soveltaen saavutetaan DLT-verkon solmujen välinen yhteisymmärrys liiketoimen validoinnista;
- 4) 'DLT-verkon solmulla' laitetta tai prosessia, joka on osa verkkoa ja jolla on täydellinen tai osittainen kopio kaikista hajautetun tilikirjan liiketoimia koskevista tiedoista;
- 5) 'DLT-pohjaisella markkinainfrastruktuurilla' DLT-pohjaista monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää, DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää tai DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää;
- 6) 'DLT-pohjaisella monenkeskisellä kaupankäyntijärjestelmällä' monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää, jossa otetaan kaupankäynnin kohteeksi ainoastaan DLT-pohjaisia rahoitusvälineitä;
- 7) 'DLT-pohjaisella selvitysjärjestelmällä' selvitysjärjestelmää, jolla toimitetaan DLT-pohjaisilla rahoitusvälineillä toteutettuja liiketoimia maksua tai luovutusta vastaan, riippumatta siitä, onko kyseinen selvitysjärjestelmä nimetty ja ilmoitettu direktiivin 98/26/EY mukaisesti, ja joka mahdollistaa DLT-pohjaisten rahoitusvälineiden ensimmäisen kirjaamisen tai DLT-pohjaisiin rahoitusvälineisiin liittyvien säilytyspalvelujen tarjoamisen;
- 8) 'toimituksella' asetuksen (EU) N:o 909/2014 2 artiklan 1 kohdan 7 alakohdassa määriteltyä toimitusta;
- 9) 'toimituspuutteella' asetuksen (EU) N:o 909/2014 2 artiklan 1 kohdan 15 alakohdassa määriteltyä toimituspuutetta;
- 10) 'DLT-pohjaisella kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmällä' DLT-pohjaista monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää, jossa yhdistetään sekä DLT-pohjaisessa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä että DLT-pohjaisessa selvitysjärjestelmässä toteutetut palvelut;
- 11) 'DLT-pohjaisella rahoitusvälineellä' rahoitusvälinettä, joka lasketaan liikkeeseen, kirjataan, siirretään ja tallennetaan käyttämällä hajautetun tilikirjan teknologiaa;
- 12) 'rahoitusvälineellä' direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 15 alakohdassa määriteltyä rahoitusvälinettä;
- 13) 'monenkeskisellä kaupankäyntijärjestelmällä' direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 22 alakohdassa määriteltyä monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää;
- 14) 'arvopaperikeskuksella' asetuksen (EU) N:o 909/2014 2 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa määriteltyä arvopaperikeskusta;
- 15) 'arvopapereiden selvitysjärjestelmällä' asetuksen (EU) N:o 909/2014 2 artiklan 1 kohdan 10 alakohdassa määriteltyä arvopapereiden selvitysjärjestelmää;
- 16) 'pankkipäivällä' asetuksen (EU) N:o 909/2014 2 artiklan 1 kohdan 14 alakohdassa määriteltyä pankkipäivää;
- 17) 'toimituksella maksua vastaan' asetuksen (EU) N:o 909/2014 2 artiklan 1 kohdan 27 alakohdassa määriteltyä toimitusta maksua vastaan;
- 18) 'luottolaitoksella' Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 ⁽¹⁷⁾ 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa määriteltyä luottolaitosta;
- 19) 'sijoituspalveluyrityksellä' direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa määriteltyä sijoituspalveluyritystä;
- 20) 'markkinoiden ylläpitäjällä' direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 18 alakohdassa määriteltyä markkinoiden ylläpitäjää;
- 21) 'toimivaltaisella viranomaisella' yhtä tai useampaa toimivaltaista viranomaista,
 - a) jotka on nimetty direktiivin 2014/65/EU 67 artiklan mukaisesti;
 - b) jotka on nimetty asetuksen (EU) N:o 909/2014 11 artiklan mukaisesti; tai
 - c) jotka jäsenvaltio on muutoin nimennyt valvomaan tämän asetuksen soveltamista.

⁽¹⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1).

3 artikla

DLT-pohjaisessa markkinainfrastruktuurissa kaupankäynnin kohteeksi otettuja tai kirjattuja rahoitusvälineitä koskevat rajoitukset

1. DLT-pohjaiset rahoitusvälineet on otettava kaupankäynnin kohteeksi DLT-pohjaisessa markkinainfrastruktuurissa tai kirjattava siinä ainoastaan, jos DLT-pohjaiset rahoitusvälineet ovat kaupankäynnin kohteeksi ottamisen tai hajautettuun tilikirjaan kirjaamisen ajankohtana

- a) osakkeita, joiden liikkeeseenlaskijan markkina-arvo tai alustava markkina-arvo on alle 500 miljoonaa euroa;
- b) joukkovelkakirjoja, muita arvopaperistettuja velan muotoja, mukaan lukien tällaisten arvopapereiden talletustodistukset, tai rahamarkkinavälineitä, joiden liikkeeseenlaskun koko on alle 1 miljardi, lukuun ottamatta niitä, joihin sisältyy johdannainen tai joiden rakenne tekee asiakkaalle vaikeaksi ymmärtää niihin liittyvää riskiä; tai
- c) direktiivin 2014/65/EU 25 artiklan 4 kohdan a alakohdan iv alakohdan soveltamisalaan kuuluvia yhteissijoitusyritysten osuuksia, kun niiden hoidettavina olevien varojen markkina-arvo on alle 500 miljoonaa euroa.

Yritysten joukkovelkakirjalainoja, joiden liikkeeseenlaskijan markkina-arvo oli enintään 200 miljoonaa euroa liikkeeseenlaskun hetkellä, ei oteta huomioon laskettaessa ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettua raja-arvoa.

2. Kaikkien DLT-pohjaisessa markkinainfrastruktuurissa kaupankäynnin kohteeksi otettujen tai kirjattujen DLT-pohjaisten rahoitusvälineiden yhteenlaskettu markkina-arvo saa olla enintään 6 miljardia euroa uuden DLT-pohjaisen rahoitusvälineen kaupankäynnin kohteeksi ottamisen tai ensimmäisen kirjaamisen ajankohtana.

Jos uuden DLT-pohjaisen rahoitusvälineen kaupankäynnin kohteeksi ottaminen tai ensimmäinen kirjaaminen johtaisi siihen, että ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu yhteenlaskettu markkina-arvo saavuttaa 6 miljardia euroa, DLT-pohjaisessa markkinainfrastruktuurissa ei saa ottaa tätä DLT-pohjaista rahoitusvälinettä kaupankäynnin kohteeksi tai kirjata sitä.

3. Jos kaikkien DLT-pohjaisessa markkinainfrastruktuurissa kaupankäynnin kohteeksi otettujen tai kirjattujen DLT-pohjaisten rahoitusvälineiden yhteenlaskettu markkina-arvo on saavuttanut 9 miljardia euroa, DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjän on käynnistettävä 7 artiklan 7 kohdassa tarkoitettu siirtymästrategia. DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjän on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle siirtymästrategian käynnistämisestä ja siirtymän aikataulusta 5 kohdassa säädettyssä kuukausittaisessa raportissaan.

4. DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjän on laskettava kyseisessä DLT-pohjaisessa markkinainfrastruktuurissa kaupankäynnin kohteeksi otettujen tai kirjattujen DLT-pohjaisten rahoitusvälineiden kuukausittainen keskimääräinen yhteenlaskettu markkina-arvo. Kyseinen kuukausittainen keskiarvo lasketaan kertomalla kunkin DLT-pohjaisen rahoitusvälineen päivittäisten sulkemishintojen keskiarvo niiden DLT-pohjaisten rahoitusvälineiden lukumäärällä, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi tai kirjattu kyseisessä DLT-pohjaisessa markkinainfrastruktuurissa samalla ISIN-koodilla (International Securities Identification Number).

DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjä käyttää tätä kuukausittaista keskiarvoa

- a) arvioidessaan, johtaisiko uuden DLT-pohjaisen rahoitusvälineen kaupankäynnin kohteeksi ottaminen tai kirjaaminen seuraavan kuukauden aikana siihen, että DLT-pohjaisten rahoitusvälineiden yhteenlaskettu markkina-arvo saavuttaa tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetun raja-arvon; ja
- b) päättäessään, käynnistetäänkö 7 artiklan 7 kohdassa tarkoitettu siirtymästrategia.

5. DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjän on toimitettava kuukausittain toimivaltaiselle viranomaiselle raportit, joissa osoitetaan, että mitkään DLT-pohjaisessa markkinainfrastruktuurissa kaupankäynnin kohteeksi otetuista tai kirjatusta DLT-pohjaisista rahoitusvälineistä eivät ylitä 2 ja 3 kohdassa säädettyjä raja-arvoja.

6. Toimivaltainen viranomainen voi asettaa 1 ja 2 kohdassa vahvistettuja arvoja alhaisemmat raja-arvot. Jos toimivaltainen viranomainen alentaa 2 kohdassa tarkoitettua raja-arvoa, 3 kohdassa vahvistetun arvon katsotaan alentuneen vastaavasti.

Sovellettaessa tämän kohdan ensimmäistä alakohtaa toimivaltaisen viranomaisen on otettava huomioon sellaisten tietyn tyyppisten DLT-pohjaisten rahoitusvälineiden markkinoiden koko ja keskimääräinen markkina-arvo, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi kauppapaikoilla jäsenvaltioissa, joissa palvelut ja toiminnot toteutetaan, ja sen on otettava huomioon riskit, jotka liittyvät liikkeeseenlaskijoihin, käytetyn hajautetun tilikirjan teknologian tyyppiin sekä DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin palveluihin ja toimintoihin.

7. DLT-pohjaisessa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai DLT-pohjaisessa kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmässä kaupankäynnin kohteeksi otettuihin DLT-pohjaisiin rahoitusvälineisiin sovelletaan asetusta (EU) N:o 596/2014.

4 artikla

DLT-pohjaisia monenkeskisiä kaupankäyntijärjestelmiä koskevat vaatimukset ja poikkeukset

1. DLT-pohjaiseen monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään on sovellettava asetuksen (EU) N:o 600/2014 ja direktiivin 2014/65/EU mukaisia monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään sovellettavia vaatimuksia.

Ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta kyseisiin vaatimuksiin, joista DLT-pohjaista monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävä sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä on vapautettu tämän artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti, edellyttäen että kyseinen sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä noudattaa seuraavia:

- a) 7 artikla;
- b) tämän artiklan 2, 3 ja 4 kohta; ja
- c) mahdolliset korvaavat toimenpiteet, joita toimivaltainen viranomainen pitää aiheellisina niiden säännösten tavoitteiden saavuttamiseksi, joita koskevaa poikkeusta on haettu, tai sijoittajansuojan, markkinoiden luotettavuuden tai rahoitusvakauden varmistamiseksi.

2. Direktiivin 2014/65/EU 53 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden lisäksi toimivaltainen viranomainen voi DLT-pohjaisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjän hakemuksesta antaa ylläpitäjälle luvan sallia luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden käydä kauppaa omaan lukuunsa jäsenenä tai osallistujina edellyttäen, että tällaiset henkilöt täyttävät seuraavat vaatimukset:

- a) henkilöt ovat riittävän hyvämaineisia;
- b) henkilöillä on riittävät kaupankäyntivalmiudet, riittävä pätevyys ja kokemus, mukaan lukien tietämys hajautetun tilikirjan teknologian toiminnasta;
- c) henkilöt eivät ole markkinatakaajia DLT-pohjaisessa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä;
- d) henkilöt eivät käytä huippunopeaa algoritmista kaupankäyntimenetelmää DLT-pohjaisessa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä;
- e) henkilöt eivät tarjoa muille henkilöille suoraa sähköistä pääsyä DLT-pohjaiseen monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään;
- f) henkilöt eivät käy kauppaa omaan lukuunsa toteuttaessaan asiakastoimeksiantoja DLT-pohjaisessa markkinainfrastruktuurissa; ja
- g) henkilöt ovat antaneet tietoon perustuvan suostumuksen kaupankäyntiin DLT-pohjaisessa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä jäsenenä tai osallistujina ja DLT-pohjainen monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä on ilmoittanut henkilöille mahdollisista riskeistä, joita liittyy sen järjestelmien käyttämiseen DLT-pohjaisilla rahoitusvälineillä käytävässä kaupassa.

Jos toimivaltainen viranomainen myöntää tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua poikkeuksen, se voi vaatia ylimääräisiä toimenpiteitä sellaisten luonnollisten henkilöiden suojelemiseksi, jotka on hyväksytty DLT-pohjaisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän jäseniksi tai osallistujiksi. Tällaisten toimenpiteiden on oltava oikeassa suhteessa kyseisten jäsenten tai osallistujien riskiprofiiliin.

3. Toimivaltainen viranomainen voi DLT-pohjaisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjän hakemuksesta vapauttaa kyseisen ylläpitäjän tai sen jäsenet tai osallistajat asetuksen (EU) N:o 600/2014 26 artiklan soveltamisesta.

Jos toimivaltainen viranomainen myöntää tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua poikkeuksen, DLT-pohjaisessa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä on säilytettävä tiedot kaikista sen järjestelmien kautta toteutetuista liiketoimista. Kyseisiin tietoihin on sisällyttävä kaikki asetuksen (EU) N:o 600/2014 26 artiklan 3 kohdassa määritetyt yksityiskohtaiset tiedot, jotka ovat olennaisia DLT-pohjaisessa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä käytetyn järjestelmän ja liiketoimen toteuttavan jäsenen tai osallistujan kannalta. DLT-pohjaisessa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä on myös varmistettava, että toimivaltaisilla viranomaisilla, joilla on oikeus vastaanottaa tiedot suoraan monenkeskisestä kaupankäyntijärjestelmästä kyseisen asetuksen 26 artiklan mukaisesti, on suora ja välitön pääsy kyseisiin tietoihin. Jotta tällainen toimivaltainen viranomainen saa pääsyn kyseisiin tietoihin, se on hyväksyttävä DLT-pohjaiseen monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään osallistujana, joka toimii sääntömääräisenä tarkkailijana.

Toimivaltaisen viranomaisen on asetettava tiedot, joihin sillä on ollut pääsy tämän artiklan mukaisesti, ilman aiheetonta viivytystä ESMAn saataville.

4. Jos DLT-pohjaisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjä hakee 2 tai 3 kohdan mukaista poikkeusta, sen on osoitettava, että haettu poikkeus
 - a) on oikeasuhtainen ja perusteltu hajautetun tilikirjan teknologian käytön vuoksi; ja
 - b) rajoittuu DLT-pohjaiseen monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään eikä ulotu mihinkään muuhun kyseisen ylläpitäjän ylläpitämään monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään.
5. Tämän artiklan 2, 3 ja 4 kohtaa sovelletaan soveltuvin osin DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää ylläpitävään arvopaperikeskukseen 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
6. ESMA laatii ohjeet 1 kohdan toisen alakohdan c alakohdassa tarkoitetuista korvaavista toimenpiteistä.

5 artikla

DLT-pohjaisia selvitysjärjestelmiä koskevat vaatimukset ja poikkeukset

1. DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävään arvopaperikeskukseen sovelletaan asetuksen (EU) N:o 909/2014 mukaisia arvopaperien selvitysjärjestelmää ylläpitävään arvopaperikeskukseen sovellettavia vaatimuksia.

Ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta kyseisiin vaatimuksiin, joista DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävä arvopaperikeskus on vapautettu tämän artiklan 2–9 kohdan mukaisesti, edellyttäen että kyseinen arvopaperikeskus noudattaa seuraavia:

- a) 7 artikla;
 - b) tämän artiklan 2–10 kohta; ja
 - c) mahdolliset korvaavat toimenpiteet, joita toimivaltainen viranomainen pitää aiheellisina niiden säännösten tavoitteiden saavuttamiseksi, joita koskevaa poikkeusta on haettu, tai sijoittajansuojan, markkinoiden luotettavuuden tai rahoitusvakauden varmistamiseksi.
2. Toimivaltainen viranomainen voi DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävän arvopaperikeskuksen hakemuksesta vapauttaa kyseisen arvopaperikeskuksen asetuksen (EU) N:o 909/2014 2 artiklan 1 kohdan 4, 9 tai 28 alakohdan taikka 3 artiklan, 37 artiklan tai 38 artiklan soveltamisesta edellyttäen, että kyseinen arvopaperikeskus
- a) osoittaa, että mainitun asetuksen 2 artiklan 1 kohdan 28 alakohdassa määritellyn 'arvopaperitilin' tai mainitun asetuksen 3 artiklassa säädetyn arvo-osuusmuodon käyttö ei sovi yhteen tietyn hajautetun tilikirjan teknologian käytön kanssa;
 - b) ehdottaa korvaavia toimenpiteitä niiden säännösten tavoitteiden saavuttamiseksi, joita koskevaa poikkeusta on haettu, ja varmistaa vähintään, että
 - i) DLT-pohjaiset rahoitusvälineet kirjataan hajautettuun tilikirjaan;
 - ii) DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävän arvopaperikeskuksen kirjaamien liikkeeseenlaskuun tai liikkeeseenlaskun osaan sisältyvien DLT-pohjaisten rahoitusvälineiden lukumäärä on kaikkina ajankohtina yhtä suuri kuin tällaisen liikkeeseenlaskun tai liikkeeseenlaskun osan muodostavien DLT-pohjaisten rahoitusvälineiden kokonaismäärä, jotka kirjataan hajautettuun tilikirjaan;
 - iii) se säilyttää tietoja, joiden avulla DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävä arvopaperikeskus pystyy milloin tahansa viipymättä erottamaan jonkin jäsenen, osallistujan, liikkeeseenlaskijan tai asiakkaan DLT-pohjaiset rahoitusvälineet minkä tahansa muun jäsenen, osallistujan, liikkeeseenlaskijan tai asiakkaan DLT-pohjaisista rahoitusvälineistä; ja
 - iv) se ei salli arvopaperitilin ylityksiä, debetsaldoja tai arvopaperien epäasianmukaista luomista tai poistamista.
3. Toimivaltainen viranomainen voi DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävän arvopaperikeskuksen hakemuksesta vapauttaa kyseisen arvopaperikeskuksen asetuksen (EU) N:o 909/2014 6 tai 7 artiklan soveltamisesta edellyttäen, että kyseinen arvopaperikeskus varmistaa luotettavien menettelyjen ja järjestelyjen avulla vähintään, että DLT-pohjaisessa selvitysjärjestelmässä
- a) mahdollistetaan DLT-pohjaisilla rahoitusvälineillä toteutettuja liiketoimia koskevien yksityiskohtaisten tietojen selkeä, tarkka ja oikea-aikainen vahvistaminen, mukaan lukien kaikki DLT-pohjaisiin rahoitusvälineisiin liittyvät maksut, sekä kaikki kyseisiin välineisiin liittyvät vakuuksista vapauttamiset tai DLT-pohjaisiin rahoitusvälineisiin liittyvät vakuusvaatimukset; ja

b) joko estetään toimituspuutteet tai, jos se ei ole mahdollista, korjataan ne.

4. Toimivaltainen viranomainen voi DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävän arvopaperikeskuksen hakemuksesta vapauttaa kyseisen arvopaperikeskuksen asetuksen (EU) N:o 909/2014 19 artiklan soveltamisesta vain siltä osin kuin on kyse jonkin ydinpalvelun ulkoistamisesta kolmannelle osapuolelle edellyttäen, että kyseisen artiklan soveltaminen ei ole yhteensopivaa kyseisen arvopaperikeskuksen ylläpitämässä DLT-pohjaisessa selvitysjärjestelmässä suunnitellun hajautetun tilikirjan teknologian käytön kanssa.

5. Toimivaltainen viranomainen voi DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävän arvopaperikeskuksen hakemuksesta antaa kyseiselle arvopaperikeskukselle luvan hyväksyä DLT-pohjaisen selvitysjärjestelmän osallistujiksi luonnollisia henkilöitä ja oikeushenkilöitä direktiivin 98/26/EY 2 artiklan f alakohdassa lueteltujen luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden lisäksi edellyttäen, että

a) henkilöt ovat riittävän hyvämaineisia;

b) henkilöillä on riittävät valmiudet sekä riittävä pätevyys, kokemus ja tietämys toimituksista, hajautetun tilikirjan teknologian toiminnasta ja riskinarvioinnista; ja

c) henkilöt ovat antaneet tietoon perustuvan suostumuksen tulla sisällytetyiksi tässä asetuksessa säädettyyn pilottijärjestelmään ja henkilöille on annettu riittävät tiedot järjestelmän kokeiluluonteesta ja siihen mahdollisesti liittyvistä riskeistä.

6. Toimivaltainen viranomainen voi DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävän arvopaperikeskuksen hakemuksesta vapauttaa kyseisen arvopaperikeskuksen asetuksen (EU) N:o 909/2014 33, 34 tai 35 artiklan soveltamisesta edellyttäen, että kyseinen arvopaperikeskus ehdottaa korvaavia toimenpiteitä kyseisten artiklojen tavoitteiden saavuttamiseksi ja varmistaa vähintään, että

a) DLT-pohjaisessa selvitysjärjestelmässä julkistetaan osallistumiskriteerit, jotka mahdollistavat tasapuolisen ja avoimen pääsyn kaikille henkilöille, jotka aikovat tulla osallistujiksi, ja että kyseiset kriteerit ovat avoimia, objektiivisia ja syrjimättömiä; ja

b) DLT-pohjaisessa selvitysjärjestelmässä julkistetaan siinä tarjottuihin toimituspalveluihin liittyvät hinnat ja maksut.

7. Toimivaltainen viranomainen voi DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävän arvopaperikeskuksen hakemuksesta vapauttaa kyseisen arvopaperikeskuksen asetuksen (EU) N:o 909/2014 39 artiklan soveltamisesta edellyttäen, että kyseinen arvopaperikeskus ehdottaa korvaavia toimenpiteitä tämän artiklan tavoitteiden saavuttamiseksi ja varmistaa luotettavien menettelyjen ja järjestelyjen avulla vähintään, että

a) DLT-pohjaisessa selvitysjärjestelmässä toimitetaan DLT-pohjaisilla rahoitusvälineillä toteutetut liiketoimet lähes reaaliaikaisesti tai päivänsäisesti ja joka tapauksessa viimeistään kaupanteon jälkeisenä toisena pankkipäivänä;

b) DLT-pohjaisessa selvitysjärjestelmässä julkistetaan selvitysjärjestelmää koskevat säännöt; ja

c) DLT-pohjaisessa selvitysjärjestelmässä vähennetään mahdollisia riskejä, jotka aiheutuvat siitä, että DLT-pohjainen selvitysjärjestelmä jätetään nimeämättä direktiivissä 98/26/EY tarkoitetuksi järjestelmäksi, erityisesti maksukyvyttömyysmenettelyjen osalta.

Kun on kyse DLT-pohjaisen selvitysjärjestelmän ylläpitämisestä, asetuksen (EU) N:o 909/2014 mukainen arvopaperikeskuksen määritelmä oikeushenkilönä, joka ylläpitää arvopapereiden selvitysjärjestelmää, ei saa johtaa siihen, että jäsenvaltioiden on nimettävä ja ilmoitettava DLT-pohjainen selvitysjärjestelmä arvopapereiden selvitysjärjestelmäksi direktiivin 98/26/EY mukaisesti. Jäsenvaltiota ei kuitenkaan estetä nimeämästä ja ilmoittamasta DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää direktiivin 98/26/EY mukaiseksi arvopapereiden selvitysjärjestelmäksi, jos DLT-pohjainen selvitysjärjestelmä täyttää kaikki mainitun direktiivin vaatimukset.

Jos DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ei ole nimetty eikä ilmoitettu direktiivin 98/26/EY mukaisesti arvopapereiden selvitysjärjestelmäksi, kyseistä DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävän arvopaperikeskuksen on ehdotettava korvaavia toimenpiteitä maksukyvyttömyydestä aiheutuvien riskien vähentämiseksi.

8. Toimivaltainen viranomainen voi DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävän arvopaperikeskuksen hakemuksesta vapauttaa kyseisen arvopaperikeskuksen asetuksen (EU) N:o 909/2014 40 artiklan soveltamisesta edellyttäen, että arvopaperikeskus suorittaa toimituksen toimitus maksua vastaan -periaatteella.

Maksut on toteutettava keskuspankkirahassa, myös tokenisoidussa muodossa, jos se on käytännöllistä ja mahdollista, tai muussa tapauksessa asetuksen (EU) N:o 909/2014 IV osaston mukaisesti arvopaperikeskuksen tilin kautta tai liikepankkirahassa, myös tokenisoidussa muodossa, mainitun osaston mukaisesti, tai 'sähköisen rahan tokeneita' käyttäen.

Poiketen siitä, mitä tämän kohdan toisessa alakohdassa säädetään, asetuksen (EU) N:o 909/2014 IV osastoa ei sovelleta luottolaitokseen, kun se toteuttaa maksut liikepankkirahassa DLT-pohjaiselle markkinainfrastruktuurille, joka kirjaa DLT-pohjaisia rahoitusvälineitä, joiden yhteenlaskettu markkina-arvo uuden DLT-pohjaisen rahoitusvälineen ensimmäisen kirjaamisen ajankohtana on enintään 6 miljardia euroa laskettuna tämän asetuksen 3 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

Jos maksujen toteutus tapahtuu liikepankkirahassa, jonka tarjoaa luottolaitos, johon ei tämän kohdan kolmannen alakohdan nojalla sovelleta asetuksen (EU) N:o 909/2014 IV osastoa, tai jos maksujen toteutus tapahtuu 'sähköisen rahan tokeneita' käyttäen, DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävän arvopaperikeskuksen on tunnistettava, mitattava, seurattava, hallittava ja minimoitava tällaisten keinojen käytöstä aiheutuvia riskejä.

'Sähköisen rahan tokeneihin' liittyvät palvelut, jotka vastaavat asetuksen (EU) N:o 909/2014 liitteessä olevan C jakson b ja c kohdassa lueteltuja palveluja, tarjoaa DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävä arvopaperikeskus asetuksen (EU) N:o 909/2014 IV osaston mukaisesti tai luottolaitos.

9. Toimivaltainen viranomainen voi DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävän arvopaperikeskuksen hakemuksesta vapauttaa kyseisen arvopaperikeskuksen asetuksen (EU) N:o 909/2014 50, 51 tai 53 artiklan soveltamisesta edellyttäen, että arvopaperikeskus osoittaa, että hajautetun tilikirjan teknologian käyttö ei ole yhteensopivaa muiden arvopaperikeskusten tai markkinainfrastruktuurien perinteisten järjestelmien kanssa tai että pääsyn myöntäminen toiselle arvopaperikeskukselle tai pääsyn myöntäminen perinteisiä järjestelmiä käyttävälle toiselle markkinainfrastruktuurille aiheuttaisi suhteettomia kustannuksia, kun otetaan huomioon DLT-pohjaisen selvitysjärjestelmän toiminnan laajuus.

Jos DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävälle arvopaperikeskukselle on myönnetty tämän kohdan ensimmäisen alakohdan mukainen poikkeus, sen on myönnettävä muille DLT-pohjaisten selvitysjärjestelmien ylläpitäjille tai muille DLT-pohjaisten kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmien ylläpitäjille pääsy DLT-pohjaiseen selvitysjärjestelmäänsä. DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävän arvopaperikeskuksen on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle aikomuksestaan myöntää tällainen pääsy. Toimivaltainen viranomainen voi evätä tällaisen pääsyn siltä osin kuin tällainen pääsy horjuttaisi unionin rahoitusjärjestelmän tai asianomaisen jäsenvaltion rahoitusjärjestelmän vakautta.

10. Jos DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävä arvopaperikeskus hakee 2–9 kohdan mukaista poikkeusta, sen on osoitettava, että haettu poikkeus

- a) on oikeasuhtainen ja perusteltu hajautetun tilikirjan teknologian käytön vuoksi; ja
- b) rajoittuu DLT-pohjaiseen selvitysjärjestelmään eikä ulotu saman arvopaperikeskuksen ylläpitämään arvopaperien selvitysjärjestelmään.

11. Tämän artiklan 2–10 kohtaa sovelletaan soveltuvin osin DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää ylläpitävään sijoituspalveluyritykseen tai markkinoiden ylläpitäjään 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

12. ESMA laatii ohjeet tämän artiklan 1 kohdan toisen alakohdan c alakohdassa tarkoitetuista korvaavista toimenpiteistä.

6 artikla

DLT-pohjaisia kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmiä koskevat vaatimukset ja poikkeukset

1. DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää ylläpitävään sijoituspalveluyritykseen tai markkinoiden ylläpitäjään sovelletaan seuraavia:

- a) asetuksen (EU) N:o 600/2014 ja direktiivin 2014/65/EU nojalla monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään sovellettavat vaatimukset; ja
- b) soveltuvin osin asetuksen (EU) N:o 909/2014 nojalla arvopaperikeskukseen sovellettavat vaatimukset, lukuun ottamatta mainitun asetuksen 9, 16, 17, 18, 20, 26, 27, 28, 31, 42, 43, 44, 46 ja 47 artiklaa.

Ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta kyseisiin vaatimuksiin, joista DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää ylläpitävä sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä on vapautettu 4 artiklan 2 ja 3 kohdan sekä 5 artiklan 2–9 kohdan mukaisesti, edellyttäen että kyseinen sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä noudattaa seuraavia:

- a) 7 artikla;
- b) 4 artiklan 2, 3 ja 4 kohta sekä 5 artiklan 2–10 kohta; ja

- c) mahdolliset korvaavat toimenpiteet, joita toimivaltainen viranomainen pitää aiheellisina niiden säännösten tavoitteiden saavuttamiseksi, joita koskevaa poikkeusta on haettu, tai sijoittajansuojan, markkinoiden luotettavuuden tai rahoitusvakauden varmistamiseksi.
2. DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää ylläpitävään arvopaperikeskukseen sovelletaan seuraavia:
- a) asetuksen (EU) N:o 909/2014 nojalla arvopaperikeskukseen sovellettavat vaatimukset; ja
- b) soveltuvin osin asetuksen (EU) N:o 600/2014 ja direktiivin 2014/65/EU nojalla monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään sovellettavat vaatimukset, lukuun ottamatta mainitun direktiivin 5–13 artiklaa.

Ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta kyseisiin vaatimuksiin, joista DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää ylläpitävä arvopaperikeskus on vapautettu 4 artiklan 2 ja 3 kohdan sekä 5 artiklan 2–9 kohdan mukaisesti, edellyttäen että kyseinen arvopaperikeskus noudattaa seuraavia:

- a) 7 artikla;
- b) 4 artiklan 2, 3 ja 4 kohta sekä 5 artiklan 2–10 kohta; ja
- c) mahdolliset korvaavat toimenpiteet, joita toimivaltainen viranomainen pitää aiheellisina niiden säännösten tavoitteiden saavuttamiseksi, joita koskevaa poikkeusta on haettu, tai sijoittajansuojan, markkinoiden luotettavuuden tai rahoitusvakauden varmistamiseksi.

7 artikla

DLT-pohjaisia markkinainfrastruktuureja koskevat lisävaatimukset

1. DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ylläpitäjien on laadittava selkeät ja yksityiskohtaiset liiketoimintasuunnitelmat, joissa kuvataan, miten ne aikovat suorittaa palvelunsa ja toimintansa, ja joihin sisältyy kuvaus niiden kriittisestä henkilöstöstä, teknisistä näkökohdista ja hajautetun tilikirjan teknologian käytöstä, sekä 3 kohdan nojalla edellytetyt tiedot.

DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ylläpitäjien on myös asetettava julkisesti saataville ajantasaiset, selkeät ja yksityiskohtaiset kirjalliset asiakirjat, joissa määritellään säännöt, joiden mukaisesti DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ja niiden ylläpitäjien on toimittava, mukaan lukien oikeudelliset ehdot, joissa määritellään DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ylläpitäjien sekä niiden DLT-pohjaista markkinainfrastruktuuria käyttävien jäsenen, osallistujien, liikkeeseenlaskijoiden ja asiakkaiden oikeudet, velvollisuudet ja vastuut. Tällaisissa oikeudellisissa ehdoissa on täsmennettävä sovellettava laki, mahdolliset kanteen nostamista edeltävät riitojenratkaisumenettelyt, mahdolliset direktiivin 98/26/EY mukaiset maksukyvyttömyyssuojaan liittyvät toimenpiteet ja oikeudenkäyttöalueet, joilla kanne voidaan nostaa. DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ylläpitäjät voivat asettaa kirjalliset asiakirjansa saataville sähköisesti.

2. DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ylläpitäjien on tapauksen mukaan laadittava tai dokumentoitava käyttämänsä hajautetun tilikirjan teknologian toimintaa koskevat säännöt, mukaan lukien säännöt, jotka koskevat pääsyä hajautettuun tilikirjaan, validointisolmujen osallistumista, mahdollisiin eturistiriitoihin puuttumista sekä riskinhallintaa, mukaan lukien riskien vähentämistä koskevat toimenpiteet sijoittajansuojan, markkinoiden luotettavuuden ja rahoitusvakauden varmistamiseksi.

3. DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ylläpitäjien on annettava jäsenilleen, osallistujilleen, liikkeeseenlaskijoilleen ja asiakkailleen verkkosivustollaan selkeät ja yksiselitteiset tiedot siitä, miten ylläpitäjät hoitavat toimintojaan, palvelujaan ja toimintaansa ja miten kyseisten toimintojen, palvelujen ja toiminnan hoito poikkeaa sellaisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai arvopapereiden selvitysjärjestelmän toimintojen, palvelujen ja toiminnan hoitamisesta, joka ei perustu hajautetun tilikirjan teknologiaan. Tietoihin on sisällyttävä käytetyn hajautetun tilikirjan teknologian tyyppi.

4. DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ylläpitäjien on varmistettava, että niiden hajautetun tilikirjan teknologian käyttöön liittyvät yleiset tietotekniikka- ja kyberjärjestelyt ovat oikeassa suhteessa niiden liiketoiminnan luonteeseen, laajuuteen ja monimutkaisuuteen. Kyseisillä järjestelyillä on varmistettava niiden palvelujen ja toimintojen jatkuvuus ja jatkuva avoimuus, saatavuus, luotettavuus ja turvallisuus, mukaan lukien DLT-pohjaisessa markkinainfrastruktuurissa käytettyjen älysovimusten luotettavuus. Kyseisillä järjestelyillä on myös varmistettava kyseisten ylläpitäjien tallentamien tietojen eheys, turvallisuus ja luottamuksellisuus ja se, että kyseiset tiedot ovat saatavilla ja käytettävissä.

DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ylläpitäjillä on oltava käytössä erityiset operatiivisten riskien hallintaa koskevat menettelyt hajautetun tilikirjan teknologian ja kryptovarojen käytön aiheuttamien riskien varalta sekä sen osalta, mihin toimenpiteisiin ryhdytään, jos kyseiset riskit toteutuvat.

Toimivaltainen viranomainen voi vaatia kyseisten järjestelyjen tarkastusta DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin yleisten tietotekniikka- ja kyberjärjestelyjen luotettavuuden arvioimiseksi. Jos toimivaltainen viranomainen vaatii tarkastusta, sen on nimettävä riippumaton tarkastaja suorittamaan se. DLT-pohjainen markkinainfrastruktuuri vastaa tarkastuksen kustannuksista.

5. Jos DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjä varmistaa jäsenten, osallistujien, liikkeeseenlaskijoiden tai asiakkaiden varojen, vakuuksien tai DLT-pohjaisten rahoitusvälineiden säilyttämisen sekä keinot päästä käsiksi tällaisiin varoihin, muun muassa salausavainten muodossa, kyseisellä ylläpitäjällä on oltava käytössä asianmukaiset järjestelyt, jotka estävät kyseisten varojen käytön ylläpitäjän omaan lukuun ilman asianomaisen jäsenen, osallistujan, liikkeeseenlaskijan tai asiakkaan etukäteen antamaa nimenomaista kirjallista suostumusta, jonka tämä voi antaa sähköisesti.

DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjien on ylläpidettävä turvallisia, tarkkoja, luotettavia ja haettavissa olevia tietoja DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurinsa hallussa olevista jäsentensä, osallistujiansa, liikkeeseenlaskijoidensa tai asiakkaidensa varoista, vakuuksista ja DLT-pohjaisista rahoitusvälineistä sekä keinoista päästä käsiksi kyseisiin varoihin, vakuuksiin ja DLT-pohjaisiin rahoitusvälineisiin.

DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjien on erotettava DLT-pohjaisia markkinainfrastruktuureita käyttävien jäsenten, osallistujien, liikkeeseenlaskijoiden tai asiakkaiden varat, vakuudet ja DLT-pohjaiset rahoitusvälineet sekä keinot päästä käsiksi tällaisiin varoihin ylläpitäjän varoista, vakuuksista ja DLT-pohjaisista rahoitusvälineistä sekä keinoista päästä käsiksi tällaisiin varoihin ja muiden jäsenten, osallistujien, liikkeeseenlaskijoiden ja asiakkaiden varoista, vakuuksista ja DLT-pohjaisista rahoitusvälineistä sekä keinoista päästä käsiksi tällaisiin varoihin.

Edellä 4 kohdassa tarkoitetuilla yleisillä tietotekniikka- ja kyberjärjestelyillä on varmistettava, että kyseiset DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin hallussa olevat jäsenten, osallistujien, liikkeeseenlaskijoiden tai asiakkaiden varat, vakuudet ja DLT-pohjaiset rahoitusvälineet sekä keinot päästä käsiksi niihin suojataan luvattoman käytön, hakkeroinnin, rappeutumisen, menetyksen, kyberhyökkäyksen, varkauden, petoksen, laiminlyönnin ja muiden vakavien toimintahäiriöiden riskeiltä.

6. Jos varat, vakuudet tai DLT-pohjainen rahoitusväline menetetään, varat, vakuudet tai DLT-pohjaisen rahoitusvälineen menettänyt DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjä on vastuussa menetyksestä menetettyjen varojen markkina-arvoon saakka. DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjä ei ole vastuussa menetyksestä, jos se osoittaa, että menetys on seurausta sellaisesta ulkoisesta tapahtumasta, johon se ei ole kohtuudella voinut vaikuttaa ja jonka seurauksia ei olisi voitu välttää kaikista kohtuullisiksi katsottavista toiminnoista huolimatta.

DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ylläpitäjien on otettava käyttöön avoimet ja asianmukaiset järjestelyt, joilla varmistetaan sijoittajansuoja, ja otettava käyttöön mekanismit asiakkaiden valitusten käsittelyä varten sekä korvaus- ja muutoksenhakumenettelyt tapauksissa, joissa sijoittajille aiheutuneet menetykset ovat seurausta tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuista olosuhteista tai toiminnan lopettamisesta 8 artiklan 13 kohdassa, 9 artiklan 11 kohdassa tai 10 artiklan 10 kohdassa tarkoitettujen olosuhteiden johdosta.

Toimivaltainen viranomainen voi päättää tapauskohtaisesti vaatia DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjältä täydentäviä omien varojen tai vakuutuksen muodossa annettavia vakavaraisuustakeita, jos toimivaltainen viranomainen katsoo, että asetuksessa (EU) N:o 909/2014, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/2033⁽¹⁸⁾, direktiivissä 2014/65/EU tai Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2019/2034⁽¹⁹⁾ säädetyt vakavaraisuusvaatimukset eivät kata sijoittajansuojan varmistamisen kannalta riittävällä tavalla mahdollista korvausvastuuta DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin asiakkaille tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen olosuhteiden tuloksena aiheutuneista vahingoista.

7. DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjän on laadittava ja asetettava julkisesti saataville selkeä ja yksityiskohtainen strategia tietyn DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin toiminnan vähentämiseksi tai tietyn DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin käytöstä poistamiseksi tai toiminnan lopettamiseksi, jäljempänä 'siirtymästrategia', mukaan lukien hajautettuun tilikirjaan perustuvan toiminnan siirtäminen tai palauttaminen perinteisiin markkinainfrastruktuureihin seuraavissa tapauksissa:

a) 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu raja-arvo on ylittynyt;

⁽¹⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/2033, annettu 27 päivänä marraskuuta 2019, sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 575/2013, (EU) N:o 600/2014 ja (EU) N:o 806/2014 muuttamisesta (EUVL L 314, 5.12.2019, s. 1).

⁽¹⁹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/2034, annettu 27 päivänä marraskuuta 2019, sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta ja direktiivien 2002/87/EY, 2009/65/EY, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU ja 2014/65/EU muuttamisesta (EUVL L 314, 5.12.2019, s. 64).

- b) erityislupa tai tämän asetuksen mukaisesti myönnetty poikkeus on peruutettava tai muulla tavoin lakkautettava, mukaan lukien tapaukset, joissa erityislupa tai poikkeus lakkautetaan 14 artiklan 2 kohdassa säädetyn tapahtuman seurauksena; tai
- c) DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin toiminta lopetetaan vapaaehtoisesti tai joudutaan muuten lopettamaan.

Siirtymästrategian on oltava valmis otettavaksi käyttöön viipymättä.

Siirtymästrategiassa on esitettävä, miten jäseniä, osallistujia, liikkeeseenlaskijoita ja asiakkaita on kohdeltava tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun erityisluvan peruuttamisen tai lakkauttamisen taikka toiminnan lopettamisen yhteydessä. Siirtymästrategiassa on esitettävä, kuinka asiakkaita, erityisesti vähittäissijoittajia, on suojeltava erityisluvan peruuttamisen tai lakkauttamisen taikka toiminnan lopettamisen suhteettomilta vaikutuksilta. Siirtymästrategia on pidettävä jatkuvasti ajan tasalla, edellyttäen, että tälle on kulloinkin toimivaltaisen viranomaisen etukäteen antama hyväksyntä.

Siirtymästrategiassa on täsmennettävä, mitä on tehtävä, jos 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu raja-arvo ylittyy.

8. Sijoituspalveluyritysten tai markkinoiden ylläpitäjien, joilla on ainoastaan lupa ylläpitää DLT-pohjaista monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tämän asetuksen 8 artiklan 2 kohdan nojalla ja jotka eivät ilmoita siirtymästrategioissaan aikovansa hankkia toimiluvan ylläpitää monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää direktiivin 2014/65/EU nojalla, sekä DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää ylläpitävien arvopaperikeskusten on pyrittävä parhaansa mukaan sopimaan järjestelyistä toimintansa jatkamiseksi direktiivin 2014/65/EU mukaista monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävien sijoituspalveluyritysten tai markkinoiden ylläpitäjien kanssa ja täsmennettävä kyseiset järjestelyt siirtymästrategioissaan.

9. DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävien arvopaperikeskusten, joilla on ainoastaan lupa ylläpitää DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää tämän asetuksen 9 artiklan 2 kohdan nojalla ja jotka eivät ilmoita siirtymästrategioissaan aikovansa hankkia toimiluvan ylläpitää arvopapereiden selvitysjärjestelmää asetuksen (EU) N:o 909/2014 nojalla, ja DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää ylläpitävien sijoituspalveluyritysten tai markkinoiden ylläpitäjien on pyrittävä parhaansa mukaan sopimaan järjestelyistä toimintansa jatkamiseksi arvopapereiden selvitysjärjestelmää ylläpitävien arvopaperikeskusten kanssa ja täsmennettävä kyseiset järjestelyt siirtymästrategioissaan.

Arvopapereiden selvitysjärjestelmää ylläpitävien arvopaperikeskusten, jotka saavat pyynnön sopia tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuista järjestelyistä, on vastattava pyyntöön kolmen kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Arvopapereiden selvitysjärjestelmää ylläpitävän arvopaperikeskuksen on sovittava järjestelyistä syrjimättömästi, ja se voi periä kohtuullisen kaupallisen maksun todellisten kustannusten perusteella. Se voi evätä tällaisen pyynnön ainoastaan, jos se katsoo, että järjestelyt vaikuttaisivat rahoitusmarkkinoiden moitteettomaan ja asianmukaiseen toimintaan tai aiheuttaisivat järjestelmäriskin. Se ei saa evätä pyyntöä markkinaosuuden menettämisen perusteella. Jos se evää pyynnön, sen on ilmoitettava perustelunsa kirjallisesti pyynnön esittäneelle DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjälle.

10. Edellä 8 ja 9 kohdassa tarkoitettujen järjestelyjen on oltava käytössä viimeistään viiden vuoden kuluttua erityisluvan myöntämispäivästä tai niiden on oltava käytössä aikaisemmin, jos toimivaltainen viranomainen sitä vaatii erityisluvan ennakkoajan päättämisen riskin torjumiseksi.

8 artikla

Erityislupa ylläpitää DLT-pohjaista monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää

1. Oikeushenkilö, jolla on direktiivin 2014/65/EU nojalla lupa toimia sijoituspalveluyrityksenä tai ylläpitää säänneltyä markkinaa, voi hakea erityislupaa ylläpitää DLT-pohjaista monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tämän asetuksen mukaisesti.

2. Jos oikeushenkilö hakee direktiivin 2014/65/EU mukaista lupaa toimia sijoituspalveluyrityksenä tai lupaa ylläpitää säänneltyä markkinaa ja hakee samanaikaisesti tämän artiklan mukaista erityislupaa ainoana tarkoituksenaan DLT-pohjaisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäminen, toimivaltainen viranomainen ei arvioi, täyttääkö hakija direktiivin 2014/65/EU vaatimukset, joista hakija on hakenut poikkeusta tämän asetuksen 4 artiklan mukaisesti.

3. Jos oikeushenkilö tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti hakee samanaikaisesti lupaa toimia sijoituspalveluyrityksenä tai lupaa ylläpitää säänneltyä markkinaa ja erityislupaa, sen on toimitettava hakemuksessaan direktiivin 2014/65/EU 7 artiklassa vaaditut tiedot, lukuun ottamatta tietoja, jotka olisivat tarpeen niiden vaatimusten noudattamisen osoittamiseksi, joiden osalta hakija on hakenut poikkeusta tämän asetuksen 4 artiklan mukaisesti.

4. Hakemuksen, joka koskee erityislupaa ylläpitää DLT-pohjaista monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tämän asetuksen mukaisesti, on sisällettävä seuraavat tiedot:

- a) 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut hakijan liiketoimintasuunnitelma, DLT-pohjaisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän säännöt ja mahdolliset oikeudelliset ehdot ja 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut tiedot DLT-pohjaisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän toiminnasta, palveluista ja toiminnoista;
- b) kuvaus 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun käytetyn hajautetun tilikirjan teknologian toiminnasta;
- c) kuvaus 7 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuista hakijan yleisistä tietotekniikka- ja kyberjärjestelyistä;
- d) näyttö siitä, että hakijalla on käytössään 7 artiklan 6 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitetut riittävät vakavaraisuustakeet vastuidensa kattamiseksi ja vahinkojen korvaamiseksi asiakkailleen;
- e) 7 artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen, asiakkaiden DLT-pohjaisten rahoitusvälineiden säilytysjärjestelyjen kuvaus tapauksen mukaan;
- f) 7 artiklan 6 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettujen sijoittajansuojan varmistamiseksi tehtyjen järjestelyjen sekä asiakkaiden valitusten käsittelyä ja muutoksenhakua varten luotujen mekanismien kuvaus;
- g) hakijan siirtymästrategia; ja
- h) hakijan 4 artiklan mukaisesti hakemat poikkeukset, kunkin haetun poikkeuksen perustelut ja mahdollisesti ehdotetut korvaavat toimenpiteet sekä keinot, joiden avulla se aikoo täyttää tällaisille poikkeuksille asetetut ehdot.

5. ESMA laatii 23 päivään maaliskuuta 2023 mennessä ohjeet vakiolomakkeiden, esitysmuotojen ja mallipohjien laatimiseksi 4 kohdan soveltamista varten.

6. Toimivaltainen viranomainen arvioi 30 työpäivän kuluessa siitä, kun se on vastaanottanut hakemuksen, joka koskee erityislupaa ylläpitää DLT-pohjaista monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää, onko hakemus täydellinen. Jos hakemus on puutteellinen, toimivaltaisen viranomaisen on asetettava määräaika, johon mennessä hakijan on annettava puuttuvat tiedot tai mahdolliset lisätiedot. Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava hakijalle, kun se katsoo hakemuksen olevan täydellinen.

Heti kun toimivaltainen viranomainen katsoo hakemuksen olevan täydellinen, sen on lähetettävä jäljennös hakemuksesta ESMalle.

7. Kun se on tarpeen poikkeusten johdonmukaisuuden ja oikeasuhteisuuden edistämiseksi tai sijoittajansuojan, markkinoiden luotettavuuden ja rahoitusvakauden varmistamiseksi, ESMA antaa toimivaltaiselle viranomaiselle 30 kalenteripäivän kuluessa hakemuksen jäljennöksen vastaanottamisesta ei-sitovan lausunnon haetuista poikkeuksista tai tämän asetuksen soveltamiseksi käytetyn hajautetun tilikirjan teknologian tyyppin asianmukaisuudesta.

Ennen ei-sitovan lausunnon antamista ESMA kuulee muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisia viranomaisia ja ottaa niiden näkemykset mahdollisimman tarkasti huomioon antaessaan lausunnon.

Kun ESMA antaa ei-sitovan lausunnon, toimivaltaisen viranomaisen on otettava mainittu lausunto asianmukaisesti huomioon ja annettava ESMalle sen pyynnöstä lausuma, jos mainitusta lausunnosta poiketaan merkittävästi. ESMAN lausuntoa ja toimivaltaisen viranomaisen lausumaa ei julkisteta.

8. ESMA laatii 24 päivään maaliskuuta 2025 mennessä ohjeet, joilla edistetään seuraavien johdonmukaisuutta ja oikeasuhteisuutta:

- a) DLT-pohjaisten monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien ylläpitäjille kaikkialla unionissa myönnetty poikkeukset, myös arvioitaessa DLT-pohjaisten monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien ylläpitäjien tämän asetuksen soveltamiseksi käyttämien erityyppisten hajautetun tilikirjan teknologioiden asianmukaisuutta; ja
- b) 3 artiklan 6 kohdassa säädetyn mahdollisuuden hyödyntäminen.

Kyseisillä ohjeilla on varmistettava sijoittajansuoja, markkinoiden luotettavuus ja rahoitusvakaus.

ESMA saattaa kyseiset ohjeet säännöllisesti ajan tasalle.

9. Toimivaltainen viranomainen arvioi hakemuksen, joka koskee erityislupaa ylläpitää DLT-pohjaista monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää, 90 työpäivän kuluessa siitä, kun se on vastaanottanut täydellisen hakemuksen, ja päättää, myöntääkö se erityisluvan. Jos hakija hakee samanaikaisesti direktiivin 2014/65/EU mukaista lupaa ja tämän asetuksen mukaista erityislupaa, arviointijaksoa voidaan jatkaa enintään direktiivin 2014/65/EU 7 artiklan 3 kohdassa määritetyn ajanjakson pituiseksi.

10. Rajoittamatta direktiivin 2014/65/EU 7 ja 44 artiklan soveltamista toimivaltaisen viranomaisen on evättävä erityislupa ylläpitää DLT-pohjaista monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää, jos on perusteltua olettaa, että

- a) sijoittajansuojaan, markkinoiden luotettavuuteen tai rahoitusvakauteen kohdistuu merkittäviä riskejä eikä hakija asianmukaisesti puutu niihin eikä vähennä niitä;
- b) erityisluvalla ylläpitää DLT-pohjaista monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ja haetuilla poikkeuksilla pyritään kiertämään oikeudellisia tai sääntelyvaatimuksia; tai
- c) DLT-pohjaisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjä ei pysty noudattamaan tai ei anna käyttäjilleen mahdollisuutta noudattaa unionin lainsäädännön sovellettavia säännöksiä tai unionin lainsäädännön soveltamisalan ulkopuolelle jäävän kansallisen lainsäädännön säännöksiä.

11. Erityislupa on voimassa koko unionissa enintään kuusi vuotta myöntämispäivästä. Erityisluvassa on täsmennettävä 4 artiklan mukaisesti myönnetty poikkeukset, mahdolliset korvaavat toimenpiteet ja toimivaltaisen viranomaisen 3 artiklan 6 kohdan mukaisesti mahdollisesti asettamat alemmat raja-arvot.

Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava viipymättä ESMA:lle tämän artiklan mukaisen erityisluvan myöntämisestä, epäämisestä tai peruuttamisesta, mukaan lukien kaikki tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa täsmennetyt tiedot.

ESMA julkaisee verkkosivustollaan

- a) luettelon DLT-pohjaisista monenkeskisistä kaupankäyntijärjestelmistä, niiden erityislupien alkamis- ja päättymispäivät, luettelon kullekin niistä myönnettyistä poikkeuksista ja toimivaltaisten viranomaisten kullekin niistä mahdollisesti asettamat alemmat raja-arvot; ja
- b) 4 artiklan nojalla tehtyjen poikkeuksia koskevien pyyntöjen kokonaismäärän, josta käy ilmi myönnettyjen tai evättyjen poikkeusten lukumäärä ja tyypit, sekä epäämisten perustelut.

Kolmannen alakohdan b alakohdassa tarkoitettut tiedot on julkaistava nimettöminä.

12. Rajoittamatta direktiivin 2014/65/EU 8 ja 44 artiklan soveltamista toimivaltaisen viranomaisen on peruutettava erityislupa tai siihen liittyvät poikkeukset, jos

- a) käytetyn hajautetun tilikirjan teknologian toiminnassa tai DLT-pohjaisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjän tarjoamissa palveluissa ja toiminnoissa on havaittu virhe, joka aiheuttaa sijoittajansuojaan, markkinoiden luotettavuuteen tai rahoitusvakauteen kohdistuvan riskin, joka on suurempi kuin kokeiltavien palvelujen tai toimintojen hyödyt;
- b) DLT-pohjaisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjä on rikkonut poikkeuksiin liittyviä ehtoja;
- c) DLT-pohjaisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjä on ottanut kaupankäynnin kohteeksi rahoitusvälineitä, jotka eivät täytä 3 artiklan 1 kohdassa säädettyjä edellytyksiä;
- d) DLT-pohjaisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjä on ylittänyt 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettun raja-arvon;
- e) DLT-pohjaisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjä on ylittänyt 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettun raja-arvon eikä ole käynnistänyt siirtymästrategiaa; tai
- f) DLT-pohjaisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjä on saanut erityisluvan tai siihen liittyviä poikkeuksia harhaanjohtavien tietojen perusteella tai jättämällä mainitsematta olennaisia tietoja.

13. Jos DLT-pohjaisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjä aikoo tehdä sellaisen olennaisen muutoksen käyttämänsä hajautetun tilikirjan teknologian toimintaan tai palveluihinsa tai toimintoihinsa, joka edellyttää uutta erityislupaa, uutta poikkeusta tai sille jo myönnetyn yhden tai useamman voimassa olevan poikkeuksen tai tällaiseen poikkeukseen liittyvän ehdon muuttamista, DLT-pohjaisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjän on haettava uutta erityislupaa, poikkeusta tai muutosta.

Jos DLT-pohjaisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjä hakee uutta erityislupaa, poikkeusta tai muutosta, sovelletaan 4 artiklassa säädettyä menettelyä. Toimivaltaisen viranomaisen on käsiteltävä tämä hakemus tämän artiklan mukaisesti.

9 artikla

Erityislupa ylläpitää DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää

1. Oikeushenkilö, joka on saanut asetuksen (EU) N:o 909/2014 mukaisen luvan toimia arvopaperikeskuksena, voi hakea erityislupaa ylläpitää DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää tämän asetuksen mukaisesti.

2. Jos oikeushenkilö hakee asetuksen (EU) N:o 909/2014 mukaista lupaa toimia arvopaperikeskuksena ja hakee samanaikaisesti tämän artiklan mukaista erityislupaa ainoana tarkoituksenaan DLT-pohjaisen selvitysjärjestelmän ylläpitäminen, toimivaltainen viranomainen ei arvioi, täyttääkö hakija sellaiset asetuksen (EU) N:o 909/2014 vaatimukset, joista hakija on hakenut poikkeusta tämän asetuksen 5 artiklan mukaisesti.

3. Jos oikeushenkilö tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti hakee samanaikaisesti lupaa toimia arvopaperikeskuksena ja erityislupaa, sen on toimitettava hakemuksessaan asetuksen (EU) N:o 909/2014 17 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut tiedot, lukuun ottamatta tietoja, jotka olisivat tarpeen niiden vaatimusten noudattamisen osoittamiseksi, joiden osalta hakija on hakenut poikkeusta tämän asetuksen 5 artiklan mukaisesti.

4. Hakemuksen, joka koskee erityislupaa ylläpitää DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää tämän asetuksen mukaisesti, on sisällettävä seuraavat tiedot:

- a) 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen hakijan liiketoimintasuunnitelma, DLT-pohjaisen selvitysjärjestelmän säännöt ja mahdolliset oikeudelliset ehdot ja 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen tietojen DLT-pohjaisen selvitysjärjestelmän toiminnasta, palveluista ja toiminnoista;
- b) kuvaus 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen käytettyjen hajautetun tilikirjan teknologian toiminnasta;
- c) kuvaus 7 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuista hakijan yleisistä tietotekniikka- ja kyberjärjestelyistä;
- d) näyttö siitä, että hakijalla on käytössään 7 artiklan 6 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitettujen riittävien vakavaraisuustakeiden vastuidensa kattamiseksi ja vahinkojen korvaamiseksi asiakkailleen;
- e) 7 artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen, asiakkaiden DLT-pohjaisten rahoitusvälineiden säilytysjärjestelyjen kuvaus tapauksen mukaan;
- f) 7 artiklan 6 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettujen sijoittajansuojan varmistamiseksi tehtyjen järjestelyjen sekä asiakkaiden valitusten käsittelyä ja muutoksenhakua varten luotujen mekanismien kuvaus;
- g) hakijan siirtymästrategia; ja
- h) hakijan 5 artiklan mukaisesti hakemat poikkeukset, kunkin haetun poikkeuksen perustelut ja mahdollisesti ehdotetut korvaavat toimenpiteet sekä keinot, joiden avulla se aikoo täyttää tällaisille poikkeuksille asetetut ehdot.

5. ESMA laatii 23 päivään maaliskuuta 2023 mennessä ohjeet vakiolomakkeiden, esitysmuotojen ja mallipohjien laatimiseksi 4 kohdan soveltamista varten.

6. Toimivaltainen viranomainen arvioi 30 työpäivän kuluessa siitä, kun se on vastaanottanut hakemuksen, joka koskee erityislupaa ylläpitää DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää, onko hakemus täydellinen. Jos hakemus on puutteellinen, toimivaltaisen viranomaisen on asetettava määräaika, johon mennessä hakijan on annettava puuttuvat tiedot tai mahdolliset lisätiedot. Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava hakijalle, kun se katsoo hakemuksen olevan täydellinen.

Heti kun toimivaltainen viranomainen katsoo hakemuksen olevan täydellinen, sen on lähetettävä jäljennös hakemuksesta

- a) ESMALLE; ja
- b) asetuksen (EU) N:o 909/2014 12 artiklassa tarkoitetuille asiaan liittyville viranomaisille.

7. Kun se on tarpeen poikkeusten johdonmukaisuuden ja oikeasuhteisuuden edistämiseksi tai sijoittajansuojan, markkinoiden luotettavuuden ja rahoitusvakauden varmistamiseksi, ESMA antaa toimivaltaiselle viranomaiselle 30 kalenteripäivän kuluessa hakemuksen jäljennöksen vastaanottamisesta ei-sitovan lausunnon haetuista poikkeuksista tai tämän asetuksen soveltamiseksi käytetyn hajautetun tilikirjan teknologian tyyppin asianmukaisuudesta.

Ennen ei-sitovan lausunnon antamista ESMA kuulee muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisia viranomaisia ja ottaa niiden näkemykset mahdollisimman tarkasti huomioon antaessaan lausunnon.

Kun ESMA antaa ei-sitovan lausunnon, toimivaltaisen viranomaisen on otettava lausunto asianmukaisesti huomioon ja sen on annettava ESMALLE sen pyynnöstä lausuma, jos sen lausunnosta poiketaan merkittävästi. ESMAN lausuntoa ja toimivaltaisen viranomaisen lausumaa ei julkisteta.

Asetuksen (EU) N:o 909/2014 12 artiklassa tarkoitettujen asiaan liittyvien viranomaisten on annettava toimivaltaiselle viranomaiselle ei-sitova lausunto hakijan ylläpitämän DLT-pohjaisen selvitysjärjestelmän ominaisuuksista 30 kalenteripäivän kuluessa hakemuksen jäljennöksen vastaanottamisesta.

8. ESMA laatii 24 päivään maaliskuuta 2025 mennessä ohjeet, joilla edistetään seuraavien johdonmukaisuutta ja oikeasuhteisuutta:

- a) DLT-pohjaisia selvitysjärjestelmiä ylläpitäville arvopaperikeskuksille kaikkialla unionissa myönnetty poikkeukset, mukaan lukien arvioitaessa markkinoiden ylläpitäjien tämän asetuksen soveltamiseksi käyttämien erityyppisten hajautetun tilikirjan teknologioiden asianmukaisuutta; ja
- b) 3 artiklan 6 kohdassa säädetyn mahdollisuuden hyödyntäminen.

Kyseisillä ohjeilla on varmistettava sijoittajansuoja, markkinoiden luotettavuus ja rahoitusvakaus.

ESMA saattaa kyseiset ohjeet säännöllisesti ajan tasalle.

9. Toimivaltainen viranomainen arvioi hakemuksen, joka koskee erityislupaa ylläpitää DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää, 90 työpäivän kuluessa siitä, kun se on vastaanottanut täydellisen hakemuksen, ja päättää, myöntääkö se erityisluvan. Jos hakija hakee samanaikaisesti asetuksen (EU) N:o 909/2014 mukaista lupaa toimia arvopaperikeskuksena ja tämän asetuksen mukaista erityislupaa, arviointijaksoa voidaan jatkaa enintään asetuksen (EU) N:o 909/2014 17 artiklan 8 kohdassa määritetyn ajanjakson pituiseksi.

10. Rajoittamatta asetuksen (EU) N:o 909/2014 17 artiklan soveltamista toimivaltaisen viranomaisen on evättävä hakijalta erityislupa ylläpitää DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää, jos on perusteltua olettaa, että

- a) sijoittajansuojaan, markkinoiden luotettavuuteen tai rahoitusvakauteen kohdistuu merkittäviä riskejä eikä hakija asianmukaisesti puutu niihin eikä vähennä niitä;
- b) erityisluvalla ylläpitää DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ja haetuilla poikkeuksilla pyritään kiertämään oikeudellisia tai sääntelyvaatimuksia; tai
- c) arvopaperikeskus ei pysty noudattamaan tai ei anna käyttäjilleen mahdollisuutta noudattaa unionin oikeuden sovellettavia säännöksiä tai unionin oikeuden soveltamisalan ulkopuolelle jäävän kansallisen lainsäädännön säännöksiä.

11. Erityislupa on voimassa koko unionissa enintään kuusi vuotta myöntämispäivästä. Erityisluvassa on täsmennettävä 5 artiklan mukaisesti myönnetty poikkeukset, mahdolliset korvaavat toimenpiteet ja toimivaltaisen viranomaisen 3 artiklan 6 kohdan mukaisesti mahdollisesti asettamat alemmat raja-arvot.

Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava viipymättä ESMA:lle ja tämän artiklan 7 kohdassa tarkoitetuille asiaankuuluville viranomaisille tämän artiklan mukaisen erityisluvan myöntämisestä, epäämisestä tai peruuttamisesta, mukaan lukien kaikki tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa täsmennetyt tiedot.

ESMA julkaisee verkkosivustollaan

- a) luettelon DLT-pohjaisista selvitysjärjestelmistä, niiden erityislupien alkamis- ja päättymispäivät, luettelon kullekin niistä myönnettyistä poikkeuksista ja toimivaltaisten viranomaisten kullekin niistä mahdollisesti asettamat alemmat raja-arvot; ja
- b) 5 artiklan nojalla tehtyjen poikkeuksia koskevien pyyntöjen kokonaismäärän, josta käy ilmi myönnettyjen tai evättyjen poikkeusten lukumäärä ja tyytit, sekä epäämisten perustelut.

Kolmannen alakohdan b alakohdassa tarkoitettut tiedot on julkaistava nimettöminä.

12. Rajoittamatta asetuksen (EU) N:o 909/2014 20 artiklan soveltamista toimivaltaisen viranomaisen on peruutettava erityislupa tai siihen liittyvät poikkeukset, jos

- a) käytetyn hajautetun tilikirjan teknologian toiminnassa tai DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävän arvopaperikeskuksen tarjoamissa palveluissa ja toiminnoissa on havaittu virhe, joka aiheuttaa sijoittajansuojaan, markkinoiden luotettavuuteen tai rahoitusvakauteen kohdistuvan riskin, joka on suurempi kuin kokeiltavien palvelujen tai toimintojen hyödyt;
- b) DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävä arvopaperikeskus on rikkonut poikkeuksiin liittyviä ehtoja;
- c) DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävä arvopaperikeskus on kirjannut rahoitusvälineitä, jotka eivät täytä 3 artiklan 1 kohdassa säädettyjä edellytyksiä;
- d) DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävä arvopaperikeskus on ylittänyt 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua raja-arvon;
- e) DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävä arvopaperikeskus on ylittänyt 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua raja-arvon eikä ole käynnistänyt siirtymästrategiaa; tai
- f) DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävä arvopaperikeskus on saanut erityislupa tai siihen liittyviä poikkeuksia harhaanjohtavien tietojen perusteella tai jättämällä mainitsematta olennaisia tietoja.

13. Jos DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävä arvopaperikeskus aikoo tehdä sellaisen olennaisen muutoksen käyttämänsä hajautetun tilikirjan teknologian toimintaan tai palveluihinsa tai toimintoihinsa, joka edellyttää uutta erityislupaa, uutta poikkeusta tai sille jo myönnetyn yhden tai useamman voimassa olevan poikkeuksen tai tällaiseen poikkeukseen liittyvän ehdon muuttamista, DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävän arvopaperikeskuksen on haettava uutta erityislupaa, poikkeusta tai muutosta.

Jos DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää ylläpitävä arvopaperikeskus hakee uutta erityislupaa, poikkeusta tai muutosta, sovelletaan 5 artiklassa säädettyä menettelyä. Toimivaltaisen viranomaisen on käsiteltävä kyseinen hakemus tämän artiklan mukaisesti.

10 artikla

Erityislupa ylläpitää DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää

1. Oikeushenkilö, jolla on direktiivin 2014/65/EU mukainen lupa toimia sijoituspalveluyrityksenä tai ylläpitää säänneltyä markkinaa tai asetuksen (EU) N:o 909/2014 mukainen lupa toimia arvopaperikeskuksena, voi hakea erityislupaa ylläpitää DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää tämän asetuksen mukaisesti.

2. Jos oikeushenkilö hakee direktiivin 2014/65/EU mukaista lupaa toimia sijoituspalveluyrityksenä tai lupaa ylläpitää säänneltyä markkinaa taikka asetuksen (EU) N:o 909/2014 mukaista lupaa toimia arvopaperikeskuksena ja hakee samanaikaisesti tämän artiklan mukaista erityislupaa ainoana tarkoituksenaan DLT-pohjaisen kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmän ylläpitäminen, toimivaltainen viranomainen ei arvioi, täyttääkö hakija direktiivin 2014/65/EU tai asetuksen (EU) N:o 909/2014 ne vaatimukset, joista hakija on hakenut poikkeusta tämän asetuksen 6 artiklan mukaisesti.

3. Jos oikeushenkilö tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti hakee samanaikaisesti lupaa toimia sijoituspalveluyrityksenä tai lupaa ylläpitää säänneltyä markkinaa taikka lupaa toimia arvopaperikeskuksena ja erityislupaa, sen on toimitettava hakemuksessaan direktiivin 2014/65/EU 7 artiklan tai asetuksen (EU) N:o 909/2014 17 artiklan nojalla vaaditut tiedot, lukuun ottamatta tietoja, jotka ovat tarpeen niiden vaatimusten noudattamisen osoittamiseksi, joiden osalta hakija on hakenut poikkeusta tämän asetuksen 6 artiklan mukaisesti.

4. Hakemuksen, joka koskee erityislupaa ylläpitää DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää tämän asetuksen mukaisesti, on sisällettävä seuraavat tiedot:

- a) 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut hakijan liiketoimintasuunnitelma, DLT-pohjaisen kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmän säännöt ja mahdolliset oikeudelliset ehdot ja 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut tiedot DLT-pohjaisen kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmän toiminnasta, palveluista ja toiminnoista;
- b) kuvaus 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun käytetyn hajautetun tilikirjan teknologian toiminnasta;
- c) kuvaus 7 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuista hakijan yleisistä tietotekniikka- ja kyberjärjestelyistä;
- d) näyttö siitä, että hakijalla on käytössään 7 artiklan 6 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitetut riittävät vakavaraisuustakeet vastuidensa kattamiseksi ja vahinkojen korvaamiseksi asiakkailleen;
- e) 7 artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen, asiakkaiden DLT-pohjaisten rahoitusvälineiden säilytysjärjestelyjen kuvaus tapauksen mukaan;
- f) 7 artiklan 6 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettujen sijoittajansuojan varmistamiseksi tehtyjen järjestelyjen sekä asiakkaiden valitusten käsittelyä ja muutoksenhakua varten luotujen mekanismien kuvaus;
- g) hakijan siirtymästrategia; ja
- h) hakijan 6 artiklan nojalla hakemat poikkeukset, kunkin haetun poikkeuksen perustelut ja mahdollisesti ehdotetut korvaavat toimenpiteet sekä keinot, joiden avulla se aikoo täyttää tällaisille poikkeuksille asetetut ehdot.

5. Hakijan, joka aikoo ylläpitää DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää sijoituspalveluyrityksenä tai markkinoiden ylläpitäjänä, on tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen tietojen lisäksi toimitettava tiedot siitä, miten se aikoo noudattaa tämän asetuksen 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja asetuksen (EU) N:o 909/2014 sovellettavia vaatimuksia, lukuun ottamatta tietoja, jotka olisivat tarpeen sellaisten vaatimusten noudattamisen osoittamiseksi, joiden osalta hakija on hakenut poikkeusta mainitun artiklan mukaisesti.

Hakijan, joka aikoo ylläpitää DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää arvopaperikeskuksena, on tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen tietojen lisäksi toimitettava tiedot siitä, miten se aikoo noudattaa tämän asetuksen 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja direktiivin 2014/65/EU sovellettavia vaatimuksia, lukuun ottamatta tietoja, jotka olisivat tarpeen sellaisten vaatimusten noudattamisen osoittamiseksi, joiden osalta hakija on hakenut poikkeusta mainitun artiklan mukaisesti.

6. ESMA laatii 23 päivään maaliskuuta 2023 mennessä ohjeet vakiolomakkeiden, esitysmuotojen ja mallipohjien laatimiseksi 4 kohdan soveltamista varten.

7. Toimivaltainen viranomais arvioi 30 työpäivän kuluessa siitä, kun se on vastaanottanut hakemuksen, joka koskee erityislupaa ylläpitää DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää, onko hakemus täydellinen. Jos hakemus on puutteellinen, toimivaltaisen viranomaisen on asetettava määräaika, johon mennessä hakijan on annettava puuttuvat tiedot tai mahdolliset lisätiedot. Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava hakijalle, kun se katsoo hakemuksen olevan täydellinen.

Heti kun kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomais katsoo hakemuksen olevan täydellinen, sen on lähetettävä jäljennös hakemuksesta

- a) ESMAlle; ja
- b) asetuksen (EU) N:o 909/2014 12 artiklassa tarkoitetuille asiaan liittyville viranomaisille.

8. Kun se on tarpeen poikkeusten johdonmukaisuuden ja oikeasuhteisuuden edistämiseksi tai sijoittajansuojan, markkinoiden luotettavuuden ja rahoitusvakauden varmistamiseksi, ESMA antaa toimivaltaiselle viranomaiselle 30 kalenteripäivän kuluessa hakemuksen jäljennöksen vastaanottamisesta ei-sitovan lausunnon haetuista poikkeuksista tai tämän asetuksen soveltamiseksi käytetyn hajautetun tilikirjan teknologian tyyppin asianmukaisuudesta.

Ennen ei-sitovan lausunnon antamista ESMA kuulee muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisia viranomaisia ja ottaa niiden näkemykset mahdollisimman tarkasti huomioon antaessaan lausunnon.

Kun ESMA antaa ei-sitovan lausunnon, toimivaltaisen viranomaisen on otettava lausunto asianmukaisesti huomioon ja annettava ESMALLE sen pyynnöstä lausuma, jos sen lausunnon poiketaan merkittävästi. ESMAN lausuntoa ja toimivaltaisen viranomaisen lausumaa ei julkisteta.

Asetuksen (EU) N:o 909/2014 12 artiklassa tarkoitettujen asiaan liittyvien viranomaisten on annettava toimivaltaiselle viranomaiselle ei-sitova lausunto hakijan ylläpitämän DLT-pohjaisen kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmän ominaisuuksista 30 kalenteripäivän kuluessa hakemuksen jäljennöksen vastaanottamisesta.

9. Toimivaltainen viranomainen arvioi hakemuksen, joka koskee erityislupaa ylläpitää DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää, 90 työpäivän kuluessa siitä, kun se on vastaanottanut täydellisen hakemuksen, ja päättää, myöntääkö se erityisluvan. Jos hakija hakee samanaikaisesti direktiivin 2014/65/EU tai asetuksen (EU) N:o 909/2014 mukaista toimilupaa ja tämän asetuksen mukaista erityislupaa, arviointijaksoa voidaan jatkaa enintään direktiivin 2014/65/EU 7 artiklan 3 kohdassa tai asetuksen (EU) N:o 909/2014 17 artiklan 8 kohdassa määritetyn ajanjakson pituiseksi.

10. Rajoittamatta direktiivin 2014/65/EU 7 ja 44 artiklan ja asetuksen (EU) N:o 909/2014 17 artiklan soveltamista toimivaltaisen viranomaisen on evättävä hakijalta erityislupa ylläpitää DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää, jos on perusteltua olettaa, että

- a) sijoittajansuojan, markkinoiden luotettavuuteen tai rahoitusvakauteen kohdistuu merkittäviä riskejä eikä hakija asianmukaisesti puutu niihin eikä vähennä niitä;
- b) erityisluvalla ylläpitää DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää ja haetuilla poikkeuksilla pyritään kiertämään oikeudellisia tai sääntelyvaatimuksia; tai
- c) DLT-pohjaisen kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmän ylläpitäjä ei pysty noudattamaan tai ei anna käyttäjilleen mahdollisuutta noudattaa unionin lainsäädännön sovellettavia säännöksiä tai unionin lainsäädännön soveltamisalan ulkopuolelle jäävän kansallisen lainsäädännön säännöksiä.

11. Erityislupa on voimassa koko unionissa enintään kuusi vuotta myöntämispäivästä. Erityisluvassa on täsmennettävä 6 artiklan mukaisesti myönnetty poikkeukset, mahdolliset korvaavat toimenpiteet ja toimivaltaisen viranomaisen 3 artiklan 6 kohdan mukaisesti mahdollisesti asettamat alemmat raja-arvot.

Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava viipymättä ESMALLE ja asetuksen (EU) N:o 909/2014 12 artiklassa tarkoitetuille asiaan liittyville viranomaisille tämän artiklan mukaisen erityisluvan myöntämisestä, epäämisestä tai peruuttamisesta, mukaan lukien kaikki tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa täsmennetyt tiedot.

ESMA julkaisee verkkosivullaan

- a) luettelon DLT-pohjaisista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmistä, niiden erityislupien alkamis- ja päättymispäivät, luettelon kullekin niistä myönnettyistä poikkeuksista ja toimivaltaisten viranomaisten kullekin niistä mahdollisesti asettamat alemmat raja-arvot; ja
- b) 6 artiklan nojalla tehtyjen poikkeuksia koskevien pyyntöjen kokonaismäärän, josta käy ilmi myönnettyjen tai evättyjen poikkeusten lukumäärä ja tyytit, sekä epäämisten perustelut.

Kolmannen alakohdan b alakohdassa tarkoitettut tiedot on julkaistava nimettöminä.

12. Rajoittamatta direktiivin 2014/65/EU 8 ja 44 artiklan ja asetuksen (EU) N:o 909/2014 20 artiklan soveltamista toimivaltaisen viranomaisen on peruutettava erityislupa tai siihen liittyvät poikkeukset, jos

- a) käytetyn hajautetun tilikirjan teknologian toiminnassa tai DLT-pohjaisen kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmän ylläpitäjän tarjoamissa palveluissa ja toiminnoissa on havaittu virhe, joka aiheuttaa sijoittajansuojaan, markkinoiden luotettavuuteen tai rahoitusvakauteen kohdistuvan riskin, joka on suurempi kuin kokeiltavien palvelujen tai toimintojen hyödyt;
- b) DLT-pohjaisen kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmän ylläpitäjä on rikkonut poikkeuksiin liittyviä ehtoja;
- c) DLT-pohjaisen kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmän ylläpitäjä on ottanut kaupankäynnin kohteeksi tai kirjannut rahoitusvälineitä, jotka eivät täytä 3 artiklan 1 kohdassa säädettyjä edellytyksiä;
- d) DLT-pohjaisen kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmän ylläpitäjä on ylittänyt 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettun raja-arvon;
- e) DLT-pohjaisen kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmän ylläpitäjä on ylittänyt 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettun raja-arvon eikä ole käynnistänyt siirtymästrategiaa; tai
- f) DLT-pohjaisen kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmän ylläpitäjä on saanut erityisluvan tai siihen liittyviä poikkeuksia harhaanjohtavien tietojen perusteella tai jättämällä mainitsematta olennaisia tietoja.

13. Jos DLT-pohjaisen kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmän ylläpitäjä aikoo tehdä sellaisen olennaisen muutoksen käyttämänsä hajautetun tilikirjan teknologian toimintaan tai palveluihinsa tai toimintoihinsa, joka edellyttää uutta erityislupaa, uutta poikkeusta tai sille jo myönnetyn yhden tai useamman voimassa olevan poikkeuksen tai tällaiseen poikkeukseen liittyvän ehdon muuttamista, DLT-pohjaisen kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmän ylläpitäjän on haettava uutta erityislupaa, poikkeusta tai muutosta.

Jos DLT-pohjaisen kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmän ylläpitäjä hakee uutta erityislupaa, poikkeusta tai muutosta, sovelletaan 6 artiklassa säädettyä menettelyä. Toimivaltaisen viranomaisen on käsiteltävä kyseinen hakemus tämän artiklan mukaisesti.

11 artikla

Yhteistyö DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ylläpitäjien, toimivaltaisten viranomaisten ja ESMAn välillä

1. Rajoittamatta asetuksen (EU) N:o 909/2014 ja direktiivin 2014/65/EU soveltamista DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ylläpitäjien on tehtävä yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa.

DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ylläpitäjien on erityisesti saatuaan tiedon jostakin jäljempänä luetelluista asioista ilmoitettava tästä viipymättä toimivaltaisille viranomaisilleen:

- a) kaikki ehdotetut olennaiset muutokset liiketoimintasuunnitelmaan, mukaan lukien muutokset kriittiseen henkilöstöön, DLT-pohjaista markkinainfrastruktuuria koskeviin sääntöihin ja oikeudellisiin ehtoihin;
- b) kaikki todisteet DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjään kohdistuneista luvattomista pääsyistä, olennaisista toimintahäiriöistä, menetyksistä, kyberhyökkäyksistä tai muista kyberuhkista, petoksista, varkauksista tai muista vakavista väärinkäytöksistä;
- c) kaikki olennaiset muutokset toimivaltaiselle viranomaiselle toimitettuihin tietoihin;
- d) kaikki tekniset tai toiminnalliset ongelmat, jotka liittyvät erityisluvan kohteena olevien toimintojen toteuttamiseen tai palvelujen tarjoamiseen, mukaan lukien hajautetun tilikirjan teknologian ja DLT-pohjaisten rahoitusvälineiden kehittämiseen tai käyttöön liittyvät ongelmat; tai
- e) kaikki sijoittajansuojaan, markkinoiden luotettavuuteen tai rahoitusvakauteen vaikuttavat riskit, joita on tullut esiin ja joita ei ennakoitu erityislupaa koskevassa hakemuksessa tai joita ei ennakoitu erityisluvan myöntämisaikana.

Toisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetuista muutoksista on ilmoitettava vähintään neljä kuukautta ennen suunniteltua muutosta riippumatta siitä, edellyttääkö ehdotettu olennainen muutos muutosta erityislupaan tai siihen liittyviin poikkeuksiin tai tällaisille poikkeuksille asetettuihin ehtoihin 8, 9 tai 10 artiklan mukaisesti.

Kun toisen alakohdan a–e alakohdassa luetelluista asioista on ilmoitettu toimivaltaiselle viranomaiselle, tämä voi vaatia DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjää tekemään 8 artiklan 13 kohdan, 9 artiklan 13 kohdan tai 10 artiklan 13 kohdan mukaisesti hakemuksen tai toteuttamaan tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja korjaavia toimenpiteitä.

2. DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjän on toimitettava toimivaltaiselle viranomaiselle kaikki asiaankuuluvat tiedot, joita se tarvitsee.

3. Toimivaltainen viranomainen voi vaatia DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjän liiketoimintasuunnitelmaan, DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin sääntöihin ja oikeudellisiin ehtoihin korjaavia toimenpiteitä sijoittajansuojan, markkinoiden luotettavuuden tai rahoitusvakauden varmistamiseksi. DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjän on raportoitava 4 kohdassa tarkoitetuissa raporteissaan toimivaltaisen viranomaisen vaatimien korjaavien toimenpiteiden täytäntöönpanosta.

4. DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin ylläpitäjän on erityisluvan myöntämispäivästä alkaen kuuden kuukauden välein toimitettava raportti toimivaltaiselle viranomaiselle. Raportin on sisällettävä

- a) yhteenveto 1 kohdan toisessa alakohdassa luetelluista tiedoista;
- b) DLT-pohjaisessa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai DLT-pohjaisessa kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmässä kaupankäynnin kohteeksi otettujen DLT-pohjaisten rahoitusvälineiden lukumäärä ja arvo ja DLT-pohjaisen selvitysjärjestelmän tai DLT-pohjaisen kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmän ylläpitäjän kirjaamien DLT-pohjaisten rahoitusvälineiden lukumäärä ja arvo;
- c) sellaisten liiketoimien lukumäärä ja arvo, jotka toteutetaan DLT-pohjaisessa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai DLT-pohjaisessa kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmässä ja jotka DLT-pohjaisen selvitysjärjestelmän tai DLT-pohjaisen kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmän ylläpitäjä toimittaa;
- d) perusteltu arvio mahdollisista ongelmista rahoituspalveluja koskevan unionin lainsäädännön tai kansallisen lainsäädännön soveltamisessa; ja
- e) poikkeuksiin liitettyjen ehtojen täytäntöönpanemiseksi tai toimivaltaisen viranomaisen vaatimien korvaavien tai korjaavien toimenpiteiden täytäntöönpanemiseksi toteutetut toimet.

5. ESMAn tehtävänä on koordinoita toimivaltaisten viranomaisten toimintaa, jotta hajautetun tilikirjan teknologiasta ja DLT-pohjaisesta markkinainfrastruktuurista päästään yhteisymmärrykseen, pystytään luomaan yhteinen valvontakulttuuri ja yhtenäistämään valvontakäytännöt ja varmistetaan johdonmukaiset lähestymistavat ja valvontatulosten yhtenäisyys.

Toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava ESMalle DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ylläpitäjiltä tämän artiklan 1, 2 ja 4 kohdan mukaisesti saadut tiedot ja raportit oikea-aikaisesti, ja niiden on ilmoitettava ESMalle kaikista tämän artiklan 3 kohdan nojalla toteutetuista toimenpiteistä.

ESMA ilmoittaa säännöllisesti toimivaltaisille viranomaisille

- a) tämän artiklan 4 kohdan mukaisesti toimitetuista raporteista;
- b) tämän asetuksen mukaisesti myönnettyistä erityisluvista ja poikkeuksista sekä tällaisille poikkeuksille asetetuista ehdoista;
- c) toimivaltaisen viranomaisen epäämistä erityisluvista tai poikkeuksista, erityislupien tai poikkeusten peruuttamisesta ja DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien toiminnan lopettamisista.

6. ESMA seuraa erityislupien ja niihin liittyvien poikkeusten sekä tällaisille poikkeuksille asetettujen ehtojen soveltamista sekä toimivaltaisten viranomaisten vaatimien korvaavien tai korjaavien toimenpiteiden toteuttamista. ESMA antaa komissiolle vuosittain kertomuksen siitä, miten erityislupia, poikkeuksia, ehtoja ja korjaavia tai korjaavia toimenpiteitä sovelletaan käytännössä.

12 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten nimeäminen

1. Toimivaltainen viranomainen DLT-pohjaista monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää ylläpitävän sijoituspalveluyrityksen tapauksessa on jäsenvaltion nimeämä direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 55 alakohdan a alakohdan ii ja iii alakohdan mukaisesti määritetty toimivaltainen viranomainen.

2. Toimivaltainen viranomainen DLT-pohjaista monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää ylläpitävän markkinoiden ylläpitäjän tapauksessa on sen jäsenvaltion nimeämä toimivaltainen viranomainen, jossa DLT-pohjaista monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää ylläpitävän markkinoiden ylläpitäjän sääntömääräinen kotipaikka sijaitsee, tai, jos markkinoiden ylläpitäjällä ei kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan ole sääntömääräistä kotipaikkaa, sen jäsenvaltion nimeämä toimivaltainen viranomainen, jossa DLT-pohjaista monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää ylläpitävän markkinoiden ylläpitäjän päätoimipaikka sijaitsee.

3. DLT-pohjaista selvitysjärjestelmää tai DLT-pohjaista kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmää ylläpitävän arvopaperikeskuksen tapauksessa toimivaltainen viranomainen on jäsenvaltion nimeämä asetuksen (EU) N:o 909/2014 2 artiklan 1 kohdan 23 alakohdan mukaisesti määritetty toimivaltainen viranomainen.

13 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten ilmoittaminen

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava 2 artiklan 21 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten ESM:lle ja komissiolle. ESMA julkaisee verkkosivustollaan luettelon kyseisistä toimivaltaisista viranomaisista.

14 artikla

Kertomus ja tarkistaminen

1. ESMA antaa komissiolle viimeistään 24 päivänä maaliskuuta 2026 kertomuksen
 - a) DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien toiminnasta koko unionissa;
 - b) DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien lukumäärästä;
 - c) DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien hakemien poikkeusten tyypeistä ja myönnettyjen poikkeusten tyypeistä;
 - d) DLT-pohjaisissa markkinainfrastruktuureissa kaupankäynnin kohteeksi otettujen ja kirjattujen DLT-pohjaisten rahoitusvälineiden lukumäärästä ja arvosta;
 - e) DLT-pohjaisissa markkinainfrastruktuureissa toteutettujen tai toimitettujen liiketoimien lukumäärästä ja arvosta;
 - f) käytetyn hajautetun tilikirjan teknologian tyypeistä ja hajautetun tilikirjan teknologian käyttöön liittyvistä teknisistä ongelmista, mukaan lukien 11 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan b alakohdassa mainitut asiat, ja hajautetun tilikirjan teknologian käytön vaikutuksesta unionin ilmastopoliittisiin tavoitteisiin;
 - g) DLT-pohjaisten selvitysjärjestelmien tai DLT-pohjaisten kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmien ylläpitäjien 5 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaisesti käyttöön ottamista menettelyistä;
 - h) kaikista hajautetun tilikirjan teknologian käytöstä sijoittajansuojalle, markkinoiden luotettavuudelle tai rahoitusvakaudelle aiheutuneista riskeistä, haavoittuvuuksista tai tehottomuudesta, mukaan lukien uudenlaiset oikeudelliset riskit, järjestelmäriskit ja operatiiviset riskit, joita ei ole otettu riittävästi huomioon unionin rahoituspalvelulainsäädännössä, sekä muut likviditeettiin, volatiliiteettiin, sijoittajansuojaan, markkinoiden luotettavuuteen tai rahoitusvakauteen kohdistuvat tahattomat vaikutukset;
 - i) kaikista eri maiden sääntelyerojen hyväksikäytön riskeistä tai mahdollisista ongelmista, jotka vaikuttavat tasapuolisiin toimintaedellytyksiin tämän asetuksen mukaiseen pilottijärjestelmään kuuluvien DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien välillä sekä DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ja perinteisiä järjestelmiä käyttävien muiden markkinainfrastruktuurien välillä;
 - j) kaikista DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ja perinteisiä järjestelmiä käyttävien muiden infrastruktuurien väliseen yhteentoimivuuteen liittyvistä ongelmista;
 - k) kaikista hajautetun tilikirjan teknologian käytöstä saatavista hyödyistä ja siitä aiheutuvista kustannuksista, jotka ilmenevät likviditeetin sekä startup-yrityksille ja pienille ja keskisuurille yrityksille annettavan rahoituksen lisääntymisenä, turvallisuuden ja tehokkuuden parantumisenä, energiankulutuksen ja riskien vähenemisenä koko kaupankäyntiketjussa ja kaupan jälkeisessä ketjussa, mukaan lukien kun on kyse DLT-pohjaisten rahoitusvälineiden kirjaamisesta ja säilyttämisestä, liiketoimien jäljitettävyydestä ja asiakkaan tuntemisvelvollisuuteen ja rahanpesun torjuntaan liittyvien menettelyjen paremmasta noudattamisesta, yhtiötaphtumista ja sijoittajien oikeuksien suorasta harjoittamisesta älysovimusten avulla, sekä raportointi- ja valvontatoiminnoista DLT-pohjaisen markkinainfrastruktuurin tasolla;
 - l) kaikista evätyistä erityisluvista tai poikkeuksista, tällaisten erityislupien tai poikkeusten muuttamisista tai peruuttamisista sekä mahdollisista korvaavista tai korjaavista toimenpiteistä;

- m) kaikista DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien mahdollisesti toteuttamista toiminnan lopettamisista ja lopettamisen syistä;
- n) 3 artiklassa ja 5 artiklan 8 kohdassa tarkoitettujen raja-arvojen tarkoituksenmukaisuudesta, mukaan lukien mahdolliset vaikutukset, jotka johtuvat kyseisten raja-arvojen korottamisesta, ottaen huomioon erityisesti järjestelmänäkökohdat ja hajautetun tilikirjan teknologian eri tyypit; ja
- o) tässä asetuksessa säädetyn pilottijärjestelmän kustannuksia ja hyötyjä koskevasta kokonaisarviosta ja suosituksesta siitä, kannattaako pilottijärjestelmää jatkaa ja millä ehdoin.

2. Komissio esittää 1 kohdassa tarkoitetun kertomuksen perusteella kolmen kuukauden kuluessa sen vastaanottamisesta Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen. Tämä kertomus sisältää kustannus-hyötyanalyysin siitä, olisiko tämän asetuksen mukaisen pilottijärjestelmän osalta meneteltävä jollakin seuraavista tavoista:

- a) jatkettava sen voimassaoloaikaa enintään kolmella vuodella;
- b) laajennettava se koskemaan muita rahoitusvälinetyyppejä, jotka voidaan laskea liikkeeseen, kirjata, siirtää tai tallentaa käyttämällä hajautetun tilikirjan teknologiaa;
- c) muutettava sitä;
- d) tehtävä siitä pysyvä muuttamalla asiaa koskevaa unionin rahoituspalvelulainsäädäntöä asianmukaisesti; tai
- e) lakkautettava se, mukaan lukien kaikki tämän asetuksen mukaisesti myönnetty erityisluvat.

Komissio voi kertomuksessaan ehdottaa sellaisia unionin rahoituspalvelulainsäädäntöön tehtäviä asianmukaisia muutoksia tai sellaisia kansallisten lakien yhdenmukaistamistoimia, joilla helpotettaisiin hajautetun tilikirjan teknologian käyttöä rahoituslalla, sekä toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien siirtämiseksi pois tämän asetuksen mukaisesta pilottijärjestelmästä.

Jos pilottijärjestelmän voimassaoloaikaa jatketaan tämän kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti, komissio pyytää ESMAa toimittamaan viimeistään kolme kuukautta ennen jatkettujen voimassaoloajan päättymistä täydentävän kertomuksen 1 kohdan mukaisesti. Saatuaan mainitun kertomuksen komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle tämän kohdan mukaisesti täydentävän kertomuksen.

15 artikla

Välikertomukset

ESMA julkaisee vuosittain välikertomuksia, joiden tarkoituksena on antaa markkinatoimijoille tietoa markkinoiden toiminnasta, puuttua DLT-pohjaisten markkinainfrastruktuurien ylläpitäjien virheelliseen toimintaan, selvittää tämän asetuksen soveltamista ja saattaa ajan tasalle aiempia tietoja hajautetun tilikirjan teknologian kehityksen perusteella. Kyseisissä kertomuksissa esitetään myös yleiskuvaus tässä asetuksessa säädetyn pilottijärjestelmän soveltamisesta, erityisesti sen suuntauksista ja uusista riskeistä, ja ne toimitetaan Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle. Ensimmäinen tällainen kertomus julkaistaan viimeistään 24 päivänä maaliskuuta 2024.

16 artikla

Asetuksen (EU) N:o 600/2014 muuttaminen

Korvataan asetuksen (EU) N:o 600/2014 54 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”Jos komissio katsoo, että pörssilistattuja johdannaisia ei ole tarpeen jättää 35 ja 36 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle 52 artiklan 12 kohdan mukaisesti, keskusvastapuoli tai kauppapaikka voi ennen 22 päivää kesäkuuta 2022 hakea toimivaltaiselta viranomaiseltaan lupaa siirtymäjärjestelyjen käyttämiseen. Ottaen huomioon riskit, jotka aiheutuvat 35 tai 36 artiklan mukaisten pääsyoikeuksien soveltamisesta asianomaisen keskusvastapuolen tai kauppapaikan moitteettomaan toimintaan pörssilistattujen johdannaisten osalta, toimivaltainen viranomainen voi päättää, että 35 tai 36 artiklaa ei sovelleta asianomaiseen keskusvastapuoleen tai kauppapaikkaan pörssilistattujen johdannaisten osalta siirtymäkauden, joka päättyy 3 päivänä heinäkuuta 2023. Jos toimivaltainen viranomainen päättää hyväksyä tällaisen siirtymäkauden, keskusvastapuoli tai kauppapaikka ei saa kyseisen siirtymäkauden aikana hyödyntää 35 tai 36 artiklan mukaisia

pääsyoikeuksia pörssilistattujen johdannaisten osalta. Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava ESMalle ja keskusvastapuolen tapauksessa kyseisen keskusvastapuolen toimivaltaisten viranomaisten kollegiolle aina, kun se hyväksyy siirtymäkauden.”

17 artikla

Asetuksen (EU) N:o 909/2014 muuttaminen

Korvataan asetuksen (EU) N:o 909/2014 76 artiklan 5 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”Kutakin 7 artiklan 1–13 kohdassa tarkoitettua toimituskuria koskevaa toimenpidettä sovelletaan komission 7 artiklan 15 kohdan nojalla antamassa delegoidussa säädöksessä kullekin toimituskuria koskevalle toimenpiteelle vahvistetusta soveltamispäivästä alkaen.”

18 artikla

Direktiivin 2014/65/EU muuttaminen

Muutetaan direktiivi 2014/65/EU seuraavasti:

1) korvataan 4 artiklan 1 kohdan 15 alakohta seuraavasti:

”15) ’rahoitusvälineellä’ liitteessä I olevassa C osassa eriteltyjä välineitä, mukaan lukien hajautetun tilikirjan teknologiaa käyttäen liikkeeseen lasketut välineet;”;

2) lisätään 93 artiklaan kohta seuraavasti:

”3 a. Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava 4 artiklan 1 kohdan 15 alakohdan noudattamisen edellyttämät säännökset viimeistään 23 päivänä maaliskuuta 2023 sekä toimitettava ne komissiolle. Jäsenvaltioiden on sovellettava näitä säännöksiä 23 päivästä maaliskuuta 2023.

Poiketen siitä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, jäsenvaltiot, jotka eivät voi antaa 4 artiklan 1 kohdan 15 alakohdan noudattamisen edellyttämiä säännöksiä viimeistään 23 päivänä maaliskuuta 2023, koska niiden kansalliset lainsäädäntömenettelyt kestävät yli yhdeksän kuukautta, saavat lisää aikaa enintään kuusi kuukautta 23 päivästä maaliskuuta 2023 edellyttäen, että ne ilmoittavat komissiolle tarpeestaan tähän lisäaikaan viimeistään 23 päivänä maaliskuuta 2023.”

19 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

1. Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

2. Sitä sovelletaan 23 päivästä maaliskuuta 2023, lukuun ottamatta

- a) 8 artiklan 5 kohtaa, 9 artiklan 5 kohtaa, 10 artiklan 6 kohtaa ja 17 artiklaa, joita sovelletaan 22 päivästä kesäkuuta 2022; ja
- b) 16 artiklaa, jota sovelletaan 4 päivästä heinäkuuta 2021.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 30 päivänä toukokuuta 2022.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies
R. METSOLA

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja
B. LE MAIRE